

Segítünk a mesterséges intelligencia, ha okosan használjuk

Gazdasági évnnyitó a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarában

Az infláció a legnagyobb kihívás

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) március 9-én tartotta idei gazdasági évnnyitóját, amelyen Orbán Viktor miniszterelnök, Varga Mihály pénzügyminiszter, Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter és Parragh László, az MKIK elnöke is felszólalt.

A gazdaságon van a 2022 és 2026 között működő kormány fókusza – jelentette ki Orbán Viktor. Hozzátette: csak azért avatkozik be a kormány és csak addig, amíg a piaci finanszírozás nem áll teljesen helyre, és megpróbálja a hiányzó összegeket, valamint az elérhető kamatszinteket állami beavatkozás segítségével pótolni. De ez egy válságkezelés és nem irányváltás a kormány részéről – szögezte le.

A miniszterelnök kijelentette, a 4,7 milliónyi munkahelyet képesek leszünk megvédeni, sőt növelni fogjuk. A kis- és középvállalkozásokat tudjuk támogatni speciális programokkal akkor is, hogy ha a jegybanki alapkamat magasan marad, a beruházások ösztönzését el fogjuk végezni, az ahhoz szükséges energiakapacitásokat ki fogjuk építeni, és az exportorientált

növekedést, mint stratégiát fenn fogjuk tartani, és közben le fogjuk törni az inflációt” – sorolta a kormány vállalásait.

Az inflációt a gazdaság számára is a legnagyobb kihívások közé sorolta Parragh László az eseményen. Hangsúlyozta, hogy az áremelkedés ütemét minimális növekedési veszteséggel kellene letörni, és úgy fogalmazott, ehhez a kormány, a Magyar Nemzeti Bank és a gazdaság szereplőinek együttműködésére van szükség. Egyben megerősítette, hogy a gazdaság szereplői készek az együttműködésre. Jelezte, hogy a kamara már korábban figyelmeztetett az inflációs veszélyre, és az intő jelek között sorolta fel példaként a nyersanyagárak emelkedését, a járvány miatt megbomlott kereslet-kínálat egyensúlyát, az energiaár drasztikus emelkedését az orosz-ukrán háború kirobbanása miatt, a romló külkereskedelmi mérleget, a dráguló államháztartási finanszírozást és a gyengülő forintárfolyamot. A munkaerőpiac a kamara elnöke szerint rendkívül feszített; kulcskérdésnek nevezte a munkaerőképzést, és úgy vélte, ebben a felnőttképzést kell még inkább erősíteni.

Kiseb adósságállomány és államháztartási hiány melletti gazdasági növekedést vár a kormány a következő egy-másfél évre, a növekedés mértéke a 4 százalékot is meghaladhatja 2024-ben – mondta Varga Mihály pénzügyminiszter az évnnyitón. A következő egy-másfél év gazdaságpolitikájának legfontosabb elemei között említette a családtámogatásokat, valamint a folytatódó adminisztrációs tehercsökkentést. A gazdaságfejlesztés új, hangsúlyos elemeként beszélt emellett a területfejlesztési szempontok érvényesítéséről.

A következő években gyorsulhat a konvergencia, ehhez azonban a gazdaságfinanszírozási struktúra megújítása is szükséges Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter szerint, aki reálisnak nevezte, hogy Magyarország 2030-ra elérje az Európai Unió fejlettségi szintjének 90 százalékát. A miniszter kiemelte, hogy a beruházási rátát a következő években 30 százalékra lehetne növelni; a mutató 2010 óta 20 százalékról 27-28 százalékra nőtt. A jelenlegi aránnyal idén 60 milliárd euró értékű beruházás valósulhat meg az országban – fűzte hozzá.

Kitüntették Parragh Lászlót

Március 15-e alkalmából a Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal polgári tagozat kitüntetést kapott Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, a KAVOSZ-Széchenyi Kártya Igazgatóságának elnöke a magyar gazdaságpolitika alakításában végzett elvitatlan érdemei és a magyar vállalkozók érdekeinek megóvása érdekében végzett kimagasló szakmai tevékenysége elismeréseként.

Zala vármegyei kollégák látogattak a kamarába

Szegeden tartotta kihelyezett ülését a Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége: a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara háromnapos programot biztosított a héten a zalai szervezet számára.

A delegációt szerdán elnökünk, dr. Kókuti Attila fogadta. A csütörtöki menetrend korán kezdődött: délelőtt az ELI-ALPS lézeres kutatóintézetben és a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Élettani Intézetében is jártak a vendégek. Ebéd után a Szegedi Tudományegyetem 3D Központjában folytatódott a program, ahonnan a Somogyi-

könyvtár Emlékkönyvtárába látogattak el. A vacsora előtt pedig a kamarai elnökségek találkoztak a szegedi székházunkban, ahol jó gyakorlatokat osztottak meg egymással.

A háromnapos program pénteken délelőtt zárult. Vendégeink a Naturtex Kft.-nél tettek céglátogatást, ahol a társaság ipari alelnöke, Gellért Ákos fogadta őket.

Kamarai Futár Gazdasági információs és üzleti havilap. Kiadja a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara. Szeged, Párizsi krt. 8-12. Tel.: 62/554-250. E-mail: info@csmkik.hu. Felelős kiadó: dr. Tráserné Oláh Zsuzsanna. Főszerkesztő: Örfi Ferenc. A szerkesztőbizottság tagjai: Horváth Gábor Zsolt, Körmöczy Eszter, dr. Kókuti Attila, Lászlóné Tanács Edina, Martonosi János, Palotás Sándor, Török László. ISSN szám: HU ISSN 1219-7289

Tilesch György: Félni inkább attól kell, hogy túlságosan könnyen rábízzuk magunkat az MI-re

Segítője lehet az embernek a mesterséges intelligencia

A mesterséges intelligencia (MI, angolul AI) napjaink digitális forradalmának központi elemévé vált. Megváltoztatja a körülöttünk lévő világot, átalakítja a gazdaságot, szélesre tárja lehetőségeinket, egyre több módon jelenik meg mindennapi életünkben. Ezeket a kihívásokat évek óta fókuszban tartja a kamara is. Legutóbb, február 28-án az amerikai Szilícium-völgyből érkezett hozzánk Tilesch György mesterséges intelligencia szakértő, a PHI Institute for Augmented Intelligence alapító elnöke. A vendéggel kamaránk elnökségi tagja, Majó-Petri Zoltán, a Szegedi Tudományegyetem docense beszélgetett – telt ház előtt. A beszélgetés során természetesen szó esett a világot hónapok óta lázban tartó ChatGPT-ről is, ami először tette lehetővé, és bárki számára elérhetővé egy társalgó, tartalomgeneráló mesterséges intelligenciát. Az MI exponenciális gyorsaságú fejlődése persze jócskán vet fel etikai és szabályozási kérdéseket is, attól azért nem kell tartanunk, hogy a mesterséges intelligencia egyszer csak öntudatra ébred – a szakértő vendég szerint ugyanis az még csak a science fiction világában fordulhat elő.

Houston az MI-világ közepe

Tilesch Györgynek és könyvének közös története nagyon inspiráló helyhez kötődik: a Johnson Space Centerről van szó, ami a texasi Houstonban van, ahonnan a nemzetközi űrállomást irányítják, és ahol a NASA egyik fő központja is található. Ide kapott meghívást 2015–2016-ban Omar Hatamlettől, a NASA akkori innovációs vezérigazgató-helyettesétől, aki, később társszerzője lett a könyvének. Alapélménye, amikor nagyvállalati vezetőket, kormányzati nagybereket hívtak össze, mint valami „anonim innovátorok klubjába”, ahol valamennyi előadó a mesterséges intelligenciáról kezdett lázasan beszélni. A Microsofttól kezdve a Google-n át a Pentagonig mindenkiről az derült ki, hogy rátettek mindent erre a vágányra, és az MI-t illetően hatalmas investíciókba fogtak. Csak az esti kötetlen beszélgetéseken derült ki, hogy az izgalom mellett – szülőként, fogyasztóként, állampolgárként – azért ott van bennük az aggodalom is,

Tilesch György és beszélgetőtársa, Majó-Petri Zoltán.

hiszen érezték, hatalmas erő, ami most ébred fel a világban. Tilesch György szerzőtársával ekkor határozták el, hogy a témában könyvet írnak. Három év munkájából megszületett a kötet, kaleidoszkópszerű áttekintést adva arról, hogy mi történt eddig, merre megyünk,

és merre lenne jó haladnunk. A kötet 2020 tavaszán jelent meg, magyarul is elérhető *Mesterség és intelligencia – Vegyük kezünkbe sorsunkat az MI korában* címmel.

Kiengedték a szellemet a palackból

Tipikusan amerikai sztori. Meg kell ismerkednünk a manapság talán legtöbbet emlegetett OpenAI nevű céggel, amely a világ első számú, legnagyobb sikerrátával rendelkező startup inkubátora, amit még Elon Musk és még pár ember hozott létre, azzal a nemes társadalmi céllal, hogy az általános mesterséges intelligenciát fejlesszék, és az emberiség szolgálatába állítsák. Aztán valami „eltört”, nagyon megváltozott: a nonprofit elképzelés üzleti vállalkozássá kezdett válni. Musk később éppen emiatt ki is szállt, beszállt viszont a Microsoft. És közben érkezett Sam Altman, hasonló Szilícium-völgyi fenegyerekként, mint Bill Gates, Michael Dell vagy Mark Zuckerberg – még abban is hasonlítottak, hogy ő is ugyanúgy otthagyta az egyetemet, mert nála is jöhetett valami flow-élmény, hogy hogyan lehetne sok pénzt csinálni. Startupok csúcsra járatásával kezdett foglalkozni, de hamarosan az Open AI tetején találta magát, alatta a világ legjobb MI tudósai. Tavaly novemberben kísérletként kitétték a ChatGPT-t az internetre, ami – Tilesch György megfogalmazása szerint pár nagytudással túlszármagyalta a legvadabb elképzeléseiket is. Tíz nap alatt egymillió, három hónap alatt százmillió felhasználóval – mindenki megőrült érte. A Microsoft bedobott még tízmillió dollárt, azzal a felkiáltással, hogy beárzni és beépíteni a Microsoft termékeibe! A hír megrázta a többi nagy techplatformot is, szédületes verseny indult be az MI piacon. Hogy a megjelenés pillanatában a ChatGPT igazából még csak félig volt kész, nem zavarta Sam Altman, első akart lenni a piacon. És az is lett. ➤

Életünk része az MI

Noha a technológia egyes fajtái, elemei évtizedek óta léteznek, a teljesítmény fejlődése, a hatalmas mennyiségű adat feldolgozása és az új algoritmusok az elmúlt években jelentős áttörést hoztak a digitális világban. Nincs olyan iparág, szolgáltatás, ahol ne használnának valamilyen szinten mesterséges intelligenciát, legyen szó nagy mennyiségű adatok kezeléséről, robotokról, virtuális asszisztensekről vagy éppen online kereskedelemről. Mindennapi életünkben pedig elég csak ránéznünk okos telefonunkra, mi mindent tud és mi mindenre képes. Internetes keresés, közösségi média, online vásárlás, fordító programok vagy éppen okos

otthonok, okos autók sem léteznének MI nélkül – legfeljebb nem tudunk róla.

Néhány hónappal ezelőtt viszont történt valami, ami hirtelen lázba hozta az egyébként exponenciálisan fejlődő világot is. Az OpenAI amerikai techcég jóvoltából megjelent a mesterséges intelligencia hétköznapi alkalmazását forradalmasítani látszó, mindenki számára elérhető szövegalkotó, tartalomgeneráló program, a ChatGPT. Működésének alapját az interneten fellelhető források villámgyors elérése, feldolgozása és a szöveg megfogalmazása jelenti, amit egy tanulási folyamat támogat. Képes akár egy közepes szintű szakdolgozatot is megírni.

➤ Az MI elég jó korszakába léptünk

Tilesch György szerint a legnagyobb változás talán az, hogy megtörtént velünk a mesterséges intelligencia – amíg csak a Facebookban, a Netflixben, vagy a térképszoftverünkben volt, talán észre sem vettük, legfeljebb homályos elképzeléseink voltak róla, az MI most már képes arra, legalábbis azt az illúziót kelti, hogy a kreatív folyamatnak magunk is kezdeményezői, irányítói vagyunk. Mostantól bárki szabadon használhatja az úgynevezett generatív, társalgó, tartalomgeneráló MI-eket.

A ChatGPT egy társalgó MI, amit nyelvgeneráló szoftverre épített az OpenAI. Hasonlóan működik, mint a telefonunknál sms írásakor a prediktív szövegbevitel. Mindig a következő szó valószínűségét nézi. Hatalmas adattömeg alapján képes megjósolni, hogy melyik szó után mi következik. Amit aztán tud írni a végtelenségig. Nagyon fontos tudni, hogy nem az emberi gondolkodást, hanem a nyelv logikáját tudja jó színvonalon modellezni. Ezért is tudott ekkora áttörést elérni, mert megfejtette a nyelv matematikáját. Így képes

Tilesch György

az interneten fellelhető szignifikáns szövegeket, információkat összeszedni és visszaidézni számunkra, értelmes formában – tud verset, regényt, dolgozatot, üzleti jelentést írni. És ezek a köztudatba berobbanó és elérhető MI alkalmazások nemcsak szöveget, hanem képeket és festményeket is képesek előállítani, de ha kell, aláfestő zenét is komponálnak.

A mesterséges intelligencia „good enough” vagyis elég jó korszakába léptünk – szögezte le az MI szakértő. Elég jó ahhoz, hogy üzleti felhasználásra alkalmas legyen, emiatt le is tarolta a világot, meg lehet vásárolni, és egyre jobb lesz. Klasszikus értelemben ettől még nem intelligensek, de az intelligencia látogatását képesek keltetni. Jottányit sem vagyunk közelebb az úgynevezett szuperintelligenciához és más riogatósi topikokhoz. „Éppen ezért a

halat tudnám kaparni, amikor olyan kérdést kapok, hogy öntudatra ébredhet-e a ChatGPT? Nem! – legfeljebb a science fiction világában.”

Félni inkább attól kell, mint minden hasonló esetben, hogy túlságosan könnyen rábázzuk magunkat az MI-re. Van egy folyamatára, aminek a végén az a kérdés, hogy használhatom-e a ChatGPT-t? A válasz: Ha többet tudsz és képes vagy ellenőrizni mindazt, amit mondott, akkor használhatod biztonságosan! Mi emberek ugyanis hajlamosak vagyunk arra, hogy nagyon könnyen

elengedjük a felelősségünket, nagyon könnyen mondjuk azt, hogy hát a gép okosabb nálam, akkor csinálja az.

Rizsázni is képes a ChatGPT!

Ezek a tartalomgeneráló MI-k nagyon erősek lettek pár hónap alatt, ha úgy tetszik, most „kiengedték őket a szabadba legelni”, és nagyon impresszív dolgokat tudnak csinálni, viszont kiderülnek a hibáik is – mondta Tilesch György. Nem vagyunk abban a korban még, hogy maradéktalanul rá tudjuk bízni magunkat. Az üzleti világban is arra kell figyelni, hogy az MI eszközök használatával az ember munkájának egyre inkább a szupervízió felé kell mutatnia, vagyis ellenőrizze a gépek által generált tartalom helyességét, hogy ez kimehet-e úgy, vagy sem.

Lehet, hogy tartalmilag és gyorsaságban egy újságcikket az MI 80%-ban meg tud írni, de kell hozzá az újságíró, hogy átnézze a hitelességét, és hozzátegye azt a 20%-ot, amitől élővé válik a szöveg. Ezek az MI által generált szövegek azért még elég lexikon ízüek, ami persze lehet, hogy egy szakdolgozatnál még elmegy.

Azzal is tisztában kell lennünk, hogy ezek a társalgó MI-k akkor is válaszolnak kérdéseinkre, ha nem tudják a választ. Ilyenkor úgy viselkednek, mint az a diák a vizsgán, aki nem készült, de mindenképpen megpróbál valamit kitalálni, elkezd rizsázni, hablatyolni, hetet-havat összehordani. A szakértő szerint ezek a hibák még sokáig fenn fognak állni. Anekdotaként egyik ismerőse Facebook posztját említette, aki először azt kérdezte a ChatGPT-től, hogy, ki a leghíresebb magyar a világon? – Albert Einstein volt a válasz; másodszor azt kérdezte, ki a leghíresebb zsidó származású magyar a világban? – a program azt válaszolta: Móricz Zsigmond, akit Mikszáth Kálmán néven is ismernek. Van még hová felzárkóznunk – jegyezte meg Tilesch György. A tartalomgeneráló MI-knek persze egyre jobb verziói jelennek meg.

A ChatGPT-nek ugyan van még ingyenes verziója is, azonban egyre inkább a fizetős csomagok a jellemzők. Ahogy a Microsoft beépítette a saját keresőjébe, a Google ugyanúgy jelentkeztetett a saját konkurens társalgó MI-jével, és szintén beépítette a saját keresőjébe. Vagyis számíthatunk arra, hogy már nem linkeket ➤

Bezzeg Dubaj...

Tilesch György dolgozott Dubajban is, ahol egy nagyon tudatos digitális építkezés után, a kormányzati szolgáltatás mesterséges intelligencia projektjeit világították át. Dubaj MI-története 2013-ban kezdődött azzal, hogy felvették az első vezető adattudóst a kormányhoz. 2017-től elkezdtek bevezetni nagy kormányzati szolgáltatási MI projekteket, 2021-re már száz olyan volt, aminek a jelentős részéről a polgár tudta, hogy az az ő boldogulását is szolgálja. Az egyik ilyen például a helyi víz- és elektromos művek szolgáltatói megoldása, aminek a lényege, hogy amikor valaki elutazik otthonról, és a vizet nem zárta el, vagy a villanyt felkapcsolva hagyta, érzékelik, és küldenek az illetőnek egy sms-t, hogy elzárta, lekapcsoltad? És ha távol van már az otthonától, chatboton visszajelezhet, hogy jaj, nem, akkor a szolgáltató zárja el a vizet vagy kapcsolja ki az áramszolgáltatást. Automatikusan figyelik a fogyasztásokat, és tudnak segíteni.

A másik példa, Dubaj a világ második legjobban bekamerázott városa London után,

300 ezer körüli kameráról van szó, amelyekre rá van kötve egy komputeres látás MI technológia, amit eredetileg terrorizmus elleni védekezés céljából fejlesztettek ki. Aztán jött a Covid, és gyakorlatilag egy mozdulattal maszkfigyelő rendszerré alakították át a kamerákat. A rendszer azonnal jelzett, ha valaki valahol nem viselte a maszkot, és fél perc alatt vagy ott termelt egy rendőr vagy maga a kamera szólalt meg, hogy vegye fel a maszkot.

A harmadik példa azzal kapcsolatos, hogy külföldi híradásokban gyakran jelent meg az az állítás, hogy a közel-keleti országokban bevándorlókkal végeztetik a „piszkos munkát”, amelyek általában nagyon veszélyesek és ártalmasak az egészségre. Nos, a világ legnagyobb napelemparkját Dubaj mellett már nem pakisztáni meg bangladesi munkások csinálják 60 fokban, hanem drónok meg robotkutyák járózik a tikkasztó hőségben és nem ember.

➤ fogunk kapni kéreseinkre, hanem összefoglalót a keresett témában.

Elveszi vagy segíti a munkánkat?

Vannak jó hírei meg rossz is az MI szakértőjének. Az egyik rossz híre, hogy szerinte közgazdasági tézisként felállítható, a mesterséges intelligencia mindenképpen olyan gravitativ erőteret fog képezni, amiben az emberi hozzáadott érték aránya egyre csökken, lehet, hogy exponenciálisan. Feltéve persze, ha az alapvető modelljeinken nem változtatunk! – tette hozzá Tílesch György. A másik negatív jelenség, hogy ezzel párhuzamosan zajlik egy olyan trend is a világban – szintén a Szilícium-völgyből kiindulva –, hogy a vállalatok belül egyre szűkebb kör termeli meg a bevétel egyre nagyobb hányadát. A Google-szintű cégek esetében a felső 3-4% termeli meg a 80%-ot. A helyzet azé is aggasztó, mert a világ kormányzatai, és nagy tanácsadó cégei éveken át azt hangoztatták, hogy a mesterséges intelligencia automatikusan több munkahelyet teremti, mint amennyit elvesz. Csakhogy erre semmi bizonyíték nincs.

A jó hír viszont az, hogy mi van akkor, ha főleg a repetitív, azaz ismétlődő, unalmas, folyamatalapú

és akár az egészségre is ártalmas munkát veszi el tőlünk a gép! Szinte mindegyikünk munkájának van olyan része, amit utálunk, és amiben semmilyen hozzáadott értéket nem találunk. Egyre több olyan feladatot bízhatunk az MI-re, amit gyorsabban, pontosabban fog elvégezni, és még enni sem kér. Személyes példát is mondott Tílesch György: „Feleségem orvos Kaliforniában, 8 órában rendel, ezért fizetik, utána azonban még van egy csomó adminisztratív feladata, aminek nagy részét viszont rábízhatja a mesterséges intelligenciára.” Ha okosak vagyunk, újra feltalálhatjuk magunkat ebben a korszakban is – szögezte le a szakértő –, csak ehhez tudatos határokat kell szabni magunknak is és a vállalatvezetőknek is. A mesterséges intelligenciát úgy kell szolgálatába állítani, hogy az embernek a kiegészítője legyen – ha úgy tetszik társpilótája, segédpilótája, és ne robotpilóta, ami az embert lecserélné vagy irányítaná. Ehhez sokkal több előregondolkodásra lenne szükség a világ vezetőinek részéről, mint amivel most rendelkezünk.

A szakember véleménye szerint a következő korszak arról fog szólni, hogyan találjuk meg az új egyensúlyt az ember és a gép kölcsönhatásában. Eerre már új tudományág is van, ez a Human-Computer Interaction. Teljesen átródnak annak a szabályai, hogy mi az, hogy tudás, mi az, hogy szakma. Úgy gondolja, komoly átképzési hullámoknak kellene indulni a világban, amely kreatív energiák mozgósítására, illetve felügyelő szerepre készít fel az embereket.

Európa a szabályozásban tud labdába rúgni

Az MI-hez alapvetően négy dolog kell: technológiai infrastruktúra, adat, algoritmusok és tehetségek. Ezek nagyon nagy koncentrációban azokon a helyeken vannak, ahol az erőforrások megfelelő szintű koncentrációját sikerült megvalósítani, plusz mögötte van az a csúcsmínőségű egyetemi és kutatóintézeti háttér, ami Amerikában például megvan. 2015–2016 óta Kína is óriási tempóra

kapcsolt, meghirdették, hogy 2030-ra ők akarnak lenni a világ MI hatalma. Európa, mivel nagy domináns platformjai nincsenek, adategazdasága meglehetősen széttördezett a nyelvek és a nemzetállamok miatt, nincs egységes gazdasága, és egyébként is rendkívül sok kihívással küzd. Az

ezüst pisztolygolyóik közül a szabályozás maradt, mint fő fegyver, ami azt jelenti, hogy ebben az évben meg fog jelenni az európai unió AI Act nevű keretszabályozása, ami 4-5 év előkészítés után készen áll arra, hogy mindenki, aki az európai piacokon mesterséges intelligenciát kíván piacra léptetni, a kockázati szintjétől függően, előzetesen kökemény bevizsgálásra, a piacra helyezések után nagyon sok auditra és monitoringra számíthat. És ezek a kockázati tényezők alapvetően társadalmi hatásokhoz vannak rendelve, ha úgy tetszik, alapjogokat kíván védeni az Európai Unió. Például, hogy a pénzügyi biztonság, az általános biztonság, az egészséghez, a munkához, a privát szférához való jogunkat ne tudják algoritmusos eszközökkel befolyásolni.

Amerikában technológiai platformok és Washington érdekei nem teljesen egyeznek, hasonló nagy keretszabályozás nem várható, mint Európában, ott inkább a progresszívebbnek tekintett városok, illetve a nagyobb államok kezdték el erős helyi szabályozásokat bevezetni. Mivel Amerikában minden a védelmi iparból indul, így az első etikai szabályokat is a Pentagon kezdeményezte a Fehér Háznál. Egyébként előkészület alatt van egy olyan szabályozás, amely az alkotmányos és etikai alapelvek szintjén próbál rendet tenni.

Kínában, ahol finoman szólva is halvány a vonal a kommunista párt és a technológiai nagyvállalatok között, mások a játékszabályok, még akkor is, ha kifelé a mosolydiplomácia azt sugallja, hogy ugyanúgy mindent betartanak, mint Európa.

Örfi Ferenc

A felelősség az emberé marad!

Lengyelországban a szociális ellátórendszerre bocsátottak rá egy MI szoftvert, érthető módon, hiszen pár perc alatt hétmillió kérvényt tud elbírálni – a köztisztviselőnek viszont ott kellene lennie és szűrőpróbaszerűen ellenőriznie, hogy az MI vajon helyesen döntött-e. Csakhogy kiderült 99 százalékban átengedték a döntést az MI-nek, vagyis utána sem néznek. Ebből nem kis botrány kerekedett Lengyelországban. Hollandiában viszont 2 éve az egész kormánynak le kellett mondania, mert kiderült, egy szintén szociális ellátáshoz alkalmazott MI rendszer bizonyos társadalmi csoport ellen diszkriminált és csalást jelzett, pusztán etnikai vagy valamilyen lakóhelyi tartózkodásból levont következtetés alapján.

Egy másik példa Amerikából, ahol a bírót szabadlábra-bocsátási asszisztensek segítik. Szintén az a probléma, hogy míg a bíró döntene tíz-tizenkét adatpont alapján, hogy mehet-e a börtönből vagy sem, a MI 600-1000 adatpont alapján hoz egy sokkal szofisztikáltabb döntést. De biztos, hogy minden esetben a legjobb döntést hozta? Tílesch György nagy problémát lát abban, hogy ahogy minél több ilyen rendszer indul be a világban, annál könnyebben mondjuk azt, hogy nálam okosabb az MI, és elengedjük magunktól a döntés felelősségét.

Portré

A Szegedért Alapítvány 2023. évi fődíjasa: dr. Szeri István

Mindig ott volt, ahol történik valami

Dr. Szeri István kapta idén a Szegedért Alapítvány fődíját – a város gazdasági, kulturális, sportéletében betöltött több évtizedes példamutató szerepvállalását és közösségépítő munkáját ismerték el Szeged legrangosabb civil kitüntetésével. Sokan az egykori Tisza Volán művészeti és sport mecénás vezérigazgatóját, mások a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara első elnökét, később tiszteletbeli elnökét, megint mások a Szeged Lions Klub alapítóját, vagy egyszerűen csak a „Szeri Pistát” tisztelik személyében.

Dr. Szeri István az az ember, aki mindig szeret ott lenni, ahogy ő fogalmazott, „ahol történik valami”, de nemcsak szemlélőként, hanem kezdeményezőként, tevékeny résztvevőjeként az eseményeknek. És ugyan létrehozni valamit sem kis dolog, de meg is tartani, igazi értékálló teljesítmény. Nos, ilyen ember a Szegedért Alapítvány ideai fődíjasa.

Szegedszerelem

– A Szegedért Alapítvány fődíjasától valószínű sokan kérdezik mostanában, miért szereti Szegedet? Engem az „udvarlás” időszaka, az első találkozások is érdekelnének.

– Amikor annak idején a JATE-ra jelentkeztem, úgy gondoltam, hogy miután elvégzem az egyetemet, megyek vissza ügyvédnek szülővárosomba, Kiskunfélegyházára. Egy év múlva már tudtam, hogy nem így lesz. Azok az egyetemi évek! Klassz közösség, felszabadító szellemi nyitottság, Pólai, Fonyó, Kovács, Kemenes meg Martonyi professzorok, egyrészt. Egyetemi Színpad, JATE-klub, színház, szabadtéri, statisztálások, kiállítások, koncertek, táncház, társastánc, hatalmas bulik, másfelől. Tényleg fantasztikus szellemi és kulturális „pezsgőfürdőben” lubickolhatott az ember Szegeden, remek társaságokban. Mindenhol ott serteptéltem, ahol történik valami, sőt – bizonyára a habitusom is ilyen –, hamarosan a programok szervezésébe is beszálltam. Például az első Szegedi Dzsessz Napokat is mi hoztuk össze Kormos Tibivel meg Drienyovszki Andriszal. Aztán lett még egy nyomós ok, hogy ebben a városban maradjak – az egyetemi évek alatt ismerkedtem meg feleségemmel, Ibivel.

– A Tisza Volánnal való találkozásom is ekkor kezdődött, még egyetemi hallgató voltam, amikor a közlekedési vállalat népművelőjét behívták katonának, s helyére – a hét hónapos szolgálati idejére –, kerestek valakit, szerződéses állásra. Ez lettem én, a „botcsinálta” üzemi népművelő.

Aranykor a Tisza Volánnál

– Amiből aztán a vállalati ranglétrát végigjárva, 22 évig tartó vezérigazgatóság lett, ami alatt a Tisza Volán Zrt. a kultúra, a sport és az egészségügy legnagyobb vállalati pártfogói és támogatói közé tartozott a városban. Hogy csinálták?

– Az úgynevezett társadalmi felelősségvállalást teljesen komolyan gondoltuk, a dolgozók is megértették, hogy mire és miért áldozunk a társaság pénzéből. Ami a kultúrát illeti,

Színpadon a Szegedért Alapítvány fődíjasa, dr. Szeri István. Fotó: Iványi Aurél

a Tisza Volán mecénási körébe tartozott a színház, a szabadtéri játékok, a szimfonikus zenekar, a nyári tárlat, de számos egyéni kiállítás, művészeti produkció is – a színházban a földszint 6-os páholy volt a miénk. De ugyanígy béreltünk helyeket a szabadtéri előadásaira is. Egy időben egyetbként létezett a kulturális járulék, ami azt jelentette, hogy a helyi adó egy bizonyos százalékát címetten, kulturális célra lehetett fordítani – éltünk is vele. Mindig nagy csodálója voltam a tánc, a mozgás minden formájának, így – nem állítom, hogy a dolgozók követelésére – a Tisza Volán Zrt. lett a Szegedi Balett egyik nagy szponzora.

– Amelyet, ha jól emlékszem, 2000-ben meg is kellett menteni...

– Az akkori fenntartó jelezte, nincs pénz, megszüntetik a színház balett-tagozatát. Összeült a válságtanács, hatalmas vita volt, azt mondtam, nem lehet, hogy egy ilyen jó nevű, tehetséges társulatot csak úgy szélnek eresszenek. A menekülő út a Szegedi Kortárs Balett Alapítvány megalapítása volt, sokan melléjük álltak, magánszemélyek és cégek is. Sose felejttem el, jött Pataki Andris, hogy nem tudják hová vinni a díszleteiket, kellene

nekik egy legalább 500 négyzetméteres raktár. Vakartam a fejem, de végül a Tisza-pályaudvari raktárainkban össze tudtuk úgy húzni magunkat, hogy a balett cuccai is elférjenek – támogatásként a Tisza Volántól. És a Szegedi Balett Alapítvány elkezdte az önálló életét.

– A Tisza Volán szponzorációs múltjában kiemelkedő szerep jutott a sporttámogatásoknak is. Mindig jutott rá fedezet?

– Nagyvállalat volt a Tisza Volán, ahol a sport szinte szent tehénnek számított, komoly múlttal rendelkezett a sportklub, szakosztályai közül a legismertebb a férfi kézilabda meg a salakmotor volt. 1994-ben lett a Pick névadó szponzora a kézilabdacsapatnak, később 100 százalékos tulajdonosa – a nemzetközi szereplések finanszírozásához a Tisza Volán már kevés lett volna. A sors iróniája, hogy a szegedi jégkorong-csapat meg éppen ez idő tájt vesztette el névadó szponzorát, a Papagájt. Mindig szerettem jégkorongmecsekre is járni, így gyorsan megtaláltak a klub vezetői, és ahogy a Pick megvette tőlünk a kézilabdacsapat névhasználati jogát, mi meg a jégkorongot – így lettünk névadó szponzora az OB II-es csapatnak. Aztán, amikor különféle személyi és egyéb problémák kezdtek jelentkezni a hokis egyesületnél, javasoltam, hogy olvadjanak be a Tisza Volán Sportklubba önálló szakosztályként. És így is lett.

– Komoly múltja van a Tisza Volánnál az utánpótlás-nevelésnek is, gondoljunk csak a kézilabdára, vagy a focisulira, amit még Szalay Pistától vettünk át. A 2000-es évek elején pedig alapítottunk egy karate szakosztályt is – felnőtt és utánpótlás -, amelynek ma már olimpiai bronzérmese is van. Később megalakult még a lövész szakosztály is, ahol szintén foglalkoznak utánpótlás-neveléssel is.

– A kultúra és a sport mellett az egészségügyi támogatásoknak is hagyománya volt a Tisza Volánnál, olyan eszközöket igyekeztünk vásárolni, amelyekre égető szüksége volt egyik vagy másik intézménynek. A felsőoktatási ösztöndíjprogramban pedig a szegény, de tehetséges fiatalokat támogattuk. Tényleg büszkén mondhatom, hogy a Tisza Volán a társadalmi felelősségvállalásban a város egyik példamutató nagyvállalata volt.

Hitt a gazdasági önigazgatásban

– 1994-ben is „történt valami”, aminél ott kellett lennie dr. Szeri Istvánnak: a gazdasági önigazgatás nagy reményével megalakították a köztestületként működő Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamarát. Az alakuló ülésen őt választották elnöknek. Legendás idők voltak, mi történt akkor az országban?

– A rendszerváltás politikai deklarációi egyértelműen arról szóltak, hogy a politikai intézményrendszer átalakítása mellett az államháztartás és a közigazgatás reformját is végig kell vinni. Ennek lényege pedig, hogy a túlsúlyos ➤

➤ állami feladatrendszereket, a gyakran nem ügyfélközpontú pazarló és sokszor szakmailag sem megalapozott hatósági aktusokat egyfajta önkormányzati elv szerint alakítsák át. Meg is indult az ilyen természetű törvénykezés, kezdődött a települési önkormányzatokkal. A gazdasági öngazgatás törvényi feltételeinek megteremtésére azonban a parlamenti ciklus végéig kellett várni. Egyébként egyesületi formában korábban is létezett egy magánjogi gazdasági kamara, különösebb jogosítványok nélkül, aminek a Tisza Volán is tagja volt – innét kerültem be az új közjogi kamara ideiglenes szervezőbizottságba. Végül 1994 tavaszán megszűnt a kamarai törvény, amelynek alapján november 4-én az újszegedi Eko-parkban húsz-ezer vállalkozás gazdasági önkormányzataként megalakítottuk a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamarát. Megtisztelő módon, engem választottak elnöknek.

Egyablakos ügyintézésről az újratervezésig

– A kamara komoly köztisztviselői jogosítványokat és közjogi feladatokat kapott – örültem, hogy fő vonalaiban, a kötelező tagságot is beleértve, a német kamarai rendszer mintájára kezdhettük kialakítani a mi gazdasági öngazgatásunkat. Mint minden kezdet, ez is nehézségekkel járt: fel kellett építeni és működésbe kellett hozni az ügyintéző szervezetet; meg kellett harcolni a kamarai törvény által amúgy „megígért” feladat- és jogkörökért, miközben meg kellett érteni a tagsággal, hogy a köztisztviselő megjelenésével olyan minőségi változás következhet be a gazdasági intézményrendszerben, amely garanciája lehet a modern piacgazdaság kiépülésének Magyarországon. Nagyon hittem az öngazgatás erejében.

– Százával szerveztük a szakmai rendezvényeket, széles körűvé tettük az üzleti partnerközvetítést, bővítettük a szolgáltatásokat, sikeresen vettük át és láttuk el a közjogi és közigazgatási feladatokat, használhatóvá tettük a kamarát a vállalkozók számára. Gondoljon csak bárki az egyablakos ügyintézésre! A kamara akkori bérelt székhelyén, a Belvedere irodaház földszintjén komoly ügyfélszolgálatot sikerült kialakítani a vállalkozók szakszerű, gyors és udvarias kiszolgálására.

– Aztán jött 2000, az újratervezés éve, az akkori parlament megváltoztatta a kamarai törvényt, eltörölte a kötelező tagságot, és november elsejétől egy új, önkéntes tagságra épülő kamarai modell alakult ki. A törvénymódosító feladat- és filozófiaváltásra készítette a kamarákat, de vitt bennünket a lendület. Talán a korábbi erőfeszítéseinket, munkánk

színvonalát igazolta, hogy a vidéki kamarák közül arányaiban itt sikerült a legtöbb tagot megtartani. És újra elnöknek választottak.

Oroszlánok között

– 2001-ben megalakult a világ legnagyobb jótékonyági szervezetének szegedi klubja, a Szeged Első Lions Club. Senkit nem lepett meg, hogy alapító elnökét dr. Szeri István-nak hívják, aki idén éppen a soros elnöki feladatokat is ellátja. Hogyan kerültek az oroszlánok Szegedre?

Másrészt, megpróbálunk pénzbeli adományokat is gyűjteni, és persze mi magunk, tagok is beletesszük a magunkét. Vásárolunk és csomagolunk. Arra nagyon ügyelünk, hogy az ötven címre mindig a tagok vigyék ki a csomagot.

– Tavaly meg azt találtuk ki, hogy lehozzuk a Pál utcai fiúkat a színházba, amire minden szegedi iskolából jöhet 10-10, halmozottan hátrányos gyerek, ingyen. Akkor volt az érdeklődés, hogy két előadást kellett tartani, a délutáni volt az ingyenes a gyerekeké, az esti pedig az előadásokat finanszírozó felnőtteké. Idén szintén a Dész-Gesztli szerzőpáros darabját, A dzsungel könyvét hozzuk Szegedre – május 24-én lesz az előadás.

– Egyébként vannak sztenderd jótékonyági rendezvényeink, a Szegedi Nemzeti Színházba például évente meghívunk valakit a hazai rock nagyjai közül – így fellépett már nálunk Zorán, Presser, Koncz Zsuzsa, Bródy, Sebestyén Márta, Charlie, Demjén, Somló, Hobó, tavaly Révész Sándor jött volna, betegsége nem tette lehetővé a fellépését.

A Lions nemzetközi jelszava: We Serve – Szolgálunk. Ehhez tartjuk magunkat is.

Örfi Ferenc

Dióhéjban

Dr. Szeri István 1994-től 2008-ig, vagyis 14 éven át vezette a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamarát. 2000-ig alelnöke volt a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarának (MKIK) is. Munkássága megbecsülésére mi sem jellemzőbb, mint hogy később, 2012 februárjában a kamara küldöttgyűlése – utóda, Nemesi Pál javaslatára – tiszteletbeli örökös elnökké választotta. Aki egyébként azóta is számos feladatot vállal és lát el mind a vármegyei, mind az országos kamarában. Kezdetől fogva vezeti az MKIK Közlekedési és Logisztikai Kollégiumát, a vármegyei kamarában tagja a Békéltető Testületnek (évi 30-40 békéltetés fűződik a nevéhez), 25 éve szervezi a Nemzetközi Közlekedési Konferenciát Szegeden, egy év maradt ki csupán a Covid miatt. Munkásságát a város közgyűlése korábban Szegedért Emlékéremmel ismerte el. Utolsó munkahelyéről, KTI Közlekedéstudományi Intézet személyközlekedési igazgatójaként vonult nyugdíjba. Nyugdíjasként is dolgozik, mint tudományos főmunkatárs, segítve ezzel volt kollégái munkáját. Ma is oktat az egyetemen, az SZTE Gazdaságtudományi Karán marketingmenedzsmentet tanít mesterszakos hallgatóknak, más egyetemen közlekedési tárgyú kurzusokat és tudományos előadásokat tart.

Szabadidejében – szerencsére már több ideje van családjával, unokájával is foglalkozni – sokat mozog, 6-8 kilométereket is sétál naponta hosszú szőrű retriever kuttyájával, és teniszezik barátaival. És természetesen kint van minden hazai kézilabda- és jégkorong-mérkőzésen.

– Egy szakmai úton beszélgettem a Miskolci Közlekedési Vállalat akkori vezetőjével, amikor kiderült, náluk már működik Lions klub. Megismertem a munkájukat, tetszett, és miután találkoztam a Lions klubok országos kormányzójával is, elkezdtem a szervezést, kiváló embereket szedtünk össze, barátokat, ismerősöket, orvosokat, üzletembereket, akikkel érdemes volt elindulni. 2001. június 16-án tartottuk az alapító estünket, 27 alapító taggal. Ma 51-en vagyunk, és több pártoló tagunk is van. Rögtön az elején eldöntöttük, hogy elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű, illetve fogyatékkal élő gyermekeket szeretnénk támogatni, a velük foglalkozó szervezeteken, intézményeken keresztül. Mint például az Agyagos utcai Waltner Árokny Gyermekeket Lakók. Ötven körül lehet azoknak a civilszervezeteknek, alapítványoknak a száma, amelyeket az elmúlt 22 évben támogattunk. Átlagosan évi 5-6 millió forintot tudunk összegyűjteni jótékonyági célokra.

– A Lions klub ugyan elsősorban gyermekintézményeken keresztül támogatja a rászorulókat, de évekkel ezelőtt éppen az ön javaslatára direktben nyitottak a szegény családok felé is. Hogy csinálják?

– Mindig az a nagy kérdés, ki rászoruló. Kik tudják ezt legjobban? Hát a védőnők. Az SZTE szegedi védőnőszolgálatát kértük meg, hogy évről évre válasszanak nekünk ötven családot. Vagyis a karácsonyi szeretetsomag-akciónak már hagyománya van, sőt, néha hasonló húsvéti akciót is szervezünk. Hogy miből? Egyrészt „koldulunk” különféle cégektől elsősorban olyan tartós élelmiszereket, ami kell egy háztartásba, konzerv, liszt, olaj stb., és persze édességet is veszünk a gyerekeknek.

Fogyasztóvédelem

Fogyasztóvédelmi fórum vállalkozásoknak

Egyértelműek lettek a jótállásra vonatkozó előírások

Vállalkozásoknak rendezett fogyasztóvédelmi fórumot kamaránk március 13-án Szegeden. A rendezvényen Petrik Sándor, a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Műszaki Hatósági Főosztály osztályvezetője tartott előadást a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos jogszabályváltozások tapasztalatairól, míg Horváth Károly, a Csongrád-Csanád Megyei Békéltető Testület elnöke a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos vitás ügyek leggyorsabb, ugyanakkor a fogyasztók számára ingyenes rendezéséről, a békéltetésről tartott tájékoztatót. Az előadásokat követően kérdésekre válaszoltak a szakemberek.

A legtöbb változás talán az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló kormányrendelet módosításával kapcsolatos. Mint Petrik Sándor elmondta, a módosítás már nagyon időszerű volt, hiszen a jótállásra vonatkozó szabályok érdemben 20 éve nem változtak. 2003 óta viszont sokat változott a fogyasztói társadalom, egyre fiatalabb korosztályokkal, új értékesítési formák jelentek meg, és bővült a fogyasztás volumene is. A módosítás célja a jótállásra vonatkozó előírások egyértelművé tétele volt, és hosszabb élettartamú termékek gyártására való ösztönzés.

Drágább termék, hosszabb jótállás

Megjelent a sávós szabályozás, ami azt jelenti, hogy a nagyobb értékhatárok felett hosszabb jótállási időtartamot határoztak meg. A nagyobb értékű termékeknek elvárható ugyanis a hosszabb élettartam. Ezzel szeretnék elősegíteni, hogy ne rövid idő alatt hulladékká váló termékekkel legyen tele a piac, közvetetten a gyártókat is erre ösztönöze. Korábban egységesen 1 év volt a kötelező jótállás függetlenül a termék értékétől, a sávós szabályozással 100 ezer Ft-alatt maradt meg a kötelező 1 év, 100-tól 250 ezer Ft-ig bevezették a 2 éves, afölött pedig a 3 éves kötelező jótállást. Eddig ilyenekkel csak önkéntes jótállás keretében találkozhattunk.

Nem húzható a javítás akármeddig

A módosítás megoldotta azt a gyakori problémát is, hogy a jótállási idő alatt elhúzódozó javítások miatt lejárt a termékre vonatkozó jótállási idő. Egyértelművé tette a jogszabály, hogy a javítás idejével igenis meghosszabbodik a jótállás záró határnapja.

Bizonyos termékeknek (például egy gázkazán-nál) lehetőség van arra, hogy a beüzemelésre a vásárláshoz képest később kerüljön sor, és ez lesz a jótállási idő kezdő napja. Csakhogy ezzel az időkorlát nélküli lehetőséggel könnyen vissza lehetett élni. A módosítás értelmében, ha a beüzemelés a fogyasztó a vásárlást követő 6 hónapon túl jelenti be, akkor a jótállás kezdő napja a vásárlás napja lesz, ezzel védve a vállalkozásokat.

Az e-számla jótállási jegy is lehet

A kereskedelem egyre nagyobb hányada tevődik át az online térbe, ezért szükség van a jótállási jegy e-úton való átadási lehetőségének biztosítására. E-jótállási jegy átadható mind offline, mind online vásárlás esetén a vállalkozás választása szerint. A vállalkozások adminiszt-

Dr. Horváth Károly és Petrik Sándor válaszoltak az érdeklődők kérdéseire

rációs terheit csökkenti, és egyben gyorsabb megoldás is, ha az e-számla egyben jótállási jegy is (amennyiben a tartalma megfelel a jótállási jegyre vonatkozó előírásoknak). E-úton való átadást jelent például az e-mail, a felhasználói fiókban történő elhelyezés, a letöltési lehetőség vagy az applikáció útján történő biztosítása. A fogyasztó ugyanakkor kérheti, hogy papír alapon biztosítsa a vállalkozás részére a jótállási jegyet.

3 javítás után csere jön

Tisztázott a jogszabályi módosítás több korábbi, sokszor félreértésre okot adó kérdést. Például azt, hogy fogyasztó jótállási igényének érvényesítéséhez a kereskedő, a vállalkozó nem követelheti meg az eredeti csomagolást.

Előfordul, hogy többszöri javítás után sem használható a termék, amely különösen a nagy értékű cikkek esetében okoz a fogyasztónak problémát. A korábbi szabályozás nem határozta meg, hogy mennyi javítás után volt köteles a vállalkozás a terméket kicserélni. A módosítás kimondja, hogy a jótállási idő alatt a fogyasztó

3 javítást köteles eltérni, a 4-nél már elállhat a szerződéstől, kérheti a termék a cseréjét, ha erre nincs mód, elállhat a vásárlástól.

30 napon belül ki kell javítani a hibás terméket

Gyakran megjelenő panasz a fogyasztók részéről, hogy a hibás termék javítása elhúzódik, és nem tudja mikorra várhatja a befejezést. A módosítással ezt a határnapot egyértelművé tették. Az továbbra is megvan, hogy törekedni kell 15 napon belüli javításra, illetve ha nem sikerül, arról értesíteni kell a fogyasztót. A szabályozás nyomást gyakorol a vállalkozásokra, hogy a javítást legkésőbb 30 napon belül tényleg elvégezzék, a szükséges alkatrészt beszerezzék, mert ha nem, kötelező a csere illetve a pénz-visszatérítés. Van egy termékkör, amely kivétel ez alól: elektromos kerékpár, elektromos roller, quad,

motorkerékpár, segédmotoros kerékpár, személygépkocsi, lakóautó, lakókocsi, utánfutó, motoros vízi jármű.

Időszerű volt az is, hogy bővítsék a kötelező jótállás hatálya alá tartozó termékek körét: nyílászáró, árnyékolástechnikai eszköz, kaputelefon, riasztóberendezés, garázkapu, zuhanykabin, csaptelep, napelem rendszer, játék e-roller, drón – amennyiben 10 ezer Ft feletti az eladási ár.

Vállalkozásnak kell bizonyítani

Szavatossági termékeknek, cipőknél, ruháknál az általános tájékoztatói kötelezettséget vették át a módosításokban.

Szabályozták azt a régi igényt is, hogy a bizonyítási teherrel a vásárlástól számítva 1 évig a vállalkozásnak kell bizonyítania a hiba okát, majd a következő 1 évben a fogyasztónak (áru, digitális szolgáltatás esetén). A vállalkozások korábban gyakran egy sablonos levéllel utasították el a fogyasztó panaszát, a módosítás óta csak jogszabályba foglalt kötelező tartalmi elemekkel, szakmailag megalapozott dokumentációval. ➤

Üzletfejlesztés karmajátványra

➤ Fontos változás az is, hogy a fogyasztó a kijavítás iránti igényét választása szerint a vállalkozás székhelyén, telephelyén, fióktelepén, valamint a javítószolgáltatónál közvetlenül is érvényesítheti.

Új szabályok vonatkoznak fogyasztók részére meghirdetett termékek akciós árának, leértékeléseinek és árkedvezményeinek kereskedelmi kommunikációjára, valamint az akciós árak feltüntetésére mind a hagyományos, mind az online kereskedelemben.

Békéltetés – egyszerűen, gyorsan, ingyenesen

Dr. Horváth Károly előbb magát a Békéltető Testületet mutatta be, majd magába, a békéltető tárgyalások kulisszatitkaiba is beavatta a fórum résztvevőit. Mint elmondta, Békéltető Testület a fogyasztói jogviták egyszerű, gyors és ingyenes vitarendezési fóruma. A fogyasztók és a vállalkozások közötti jogvitában jár el. Míg egy bírósági eljárás pénzbe kerül, és

az eljárás hossza minimum egy, de inkább két év, a Békéltető Testület mint alternatív vitarendezési fórum 60, de legkésőbb 90 nap alatt döntést hoz. A Csongrád-Csanád Megyei Békéltető Testület átlagosan 500 ügyet tárgyal évente.

A Békéltető Testület munkájáról részletesen olvashat a Kamarai Futár előző számában, ahol hosszabb interjút készítettünk dr. Horváth Károllyal.

Átadták a fogyasztóvédelmi Dr. Csada László Díjat

Tizedik alkalommal adták át a Dr. Csada László Díjat március 16-án Szegeden, a Fogyasztóvédelmi Világnaphoz kapcsolódóan. A fogyasztóvédelmi elismerést közigazgatási, civil és vállalkozási területen osztotta ki a díjat alapító három szervezet, a Csongrád-Csongrád Vármegyei Kormányhivatal, a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Dél-alföldi Regionális Fogyasztóvédelmi Egyesület. A díjat azoknak a fogyasztóvédelemmel foglalkozó személyeknek adták át, akik emberi, szakmai és példamutató tevékenységükkel a fogyasztóvédelem széles körű társadalmi megismertetésében, valamint a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos oktatás és kommunikáció fejlesztésében megérdemelték a díjat.

Íme a díjazottak:

Közigazgatási területen végzett munkájáért **dr. Prónay Szabolcs**, a Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar Üzleti Tudományok Intézetének docense kapta meg az elismerést.

Dr. Prónay Szabolcs docens kutatási területe többek között a fogyasztói magatartás (márkaválasztás, szimbolikus fogyasztás, márkalojalitás). Több éve működik közre a fogyasztóvédelmi szervezetek kommunikációs projektjeiben, segítve a fogyasztók tájékoztatását. Kutatásai számos, az e-kereskedelemmel, illetve a fiatal fogyasztók vásárlási szokásainak feltérképezését célzó fogyasztóvédelmi felmérés alapját képezte. A felméréseket követő kutatási jelentések pedig a fogyasztói tudatosságra nevelő iskolák oktatási programjaiba is bekerültek. Az oktatás, kutatás és tájékoztatás területén nyújtott kiemelkedő eredményei meghatározóak a fogyasztóvédelem területén.

*

Civil területen végzett munkájáért **Pavlovits Miklós** író, újságíró kapta meg a díjat.

Pavlovits Miklós a Szeged Városi Televízió alapító vezetője volt, később a szintén szegedi Telin Tv tulajdonos-főszerkesztőjeként tevékenykedett, a társadalmi kommunikáció, a fogyasztóvédelem elkötelezett szakembere volt. Mindkét helyi televízióban rendszeresen foglalkozott a fogyasztókat érintő kérdések, problémák szakszerű bemutatásával. A civil szervezetekkel való, hatékony együttműködés érdekében alapította meg a Szó-Tér Közhasznú Egyesületet, amely közel húsz éve kommunikációs partnere a Dél-alföldi Regionális Fogyasztóvédelmi Egyesületnek. A közös projektek megvalósítása

során, irányításával számos fogyasztóvédelmi kapcsolódású társadalmi kutatás látott napvilágot. A teleházak hálózat bevonásával részt vett a fogyasztóvédelmi ügyfélszolgálati pontok kistélepléseken való elérhetőségének kiterjesztésében, biztosítva ezzel a vidéki lakosság online kapcsolatát a fogyasztóvédelmi szervezetekkel. Szakmai vezetésével a 2000-es évek elejétől napjainkig rendszeresen készültek fogyasztóvédelmi témával foglalkozó tematikus műsorok, amelyek a regionális televíziós csatornákon keresztül jutottak el a fogyasztókhoz.

Dr. Horváth Károlynak Török László, kamaránk alelnöke adta át a díjat

tett javaslataival. A békéltető testület ügyeinek jelentős hányada (több mint kétharmadában) érdemi határozathozattal, tehát egyezséggel vagy ajánlással zárul, mindez pedig a vitás esetek megnyugtató rendezését eredményezi.

*

A díjakat dr. Kupecki Nóra alkotmányjogi jogalkotásért és fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkár, dr. Róth Márton főispán, a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal vezetője; Török László, a vármegyei kereskedelmi és iparkamara kézműipari alelnöke; valamint Petrik Sándor, a Dél-Alföldi Regionális Fogyasztóvédelmi Egyesület elnöke adta át a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Rákóczi téri épületében megtartott ünnepségen. Két díjazott, dr. Prónay Szabolcs és Pavlovits Miklós akadályoztatottsága miatt később veszi át az elismerést.

Szakképzés

35-en jutottak tovább a válogató versenyekre

Összesen 35 tanuló jutott tovább a Szakma Kiváló Tanulója (SZKTV) és az Országos Szakmai Tanulmányi Verseny (OSZTV) vármegyei előválogatóiból, melyet még januárban rendeztek meg a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara koordinálásával, a gazdasági önkormányzat székházában. Január 9. és 24. között 458 versenyző mérte össze tudását, közülük a legjobbak jutottak a válogatókra, melyek tétje, hogy ki juthat be az országos döntőbe. ➤

Versenyző neve	Szakképesítés neve	Elmélet oktatás végző (tag)iskola neve	Gyakorlati képzőhely neve
Szűcs Denisz	Hegesztő	Szegedi SZC Móravárosi Szakképző Iskola	BIRSCH CONSTRUCT Kft.
Baksa Richard Rudolf	Villanyszerelő Épületvillamosság szakmairány	Hódmezővásárhelyi SZC Szentesi Zsoltos Ferenc Technikum	PENSEÉ KFT
Reményi Bertold	Villanyszerelő Épületvillamosság szakmairány	Hódmezővásárhelyi SZC Corvin Mátyás Technikum és Szakképző Iskola Kalmár Zsigmond Szakképző Iskola Intézményegysége	Automatix Hungary Kft.
Busi Kevin	Erőssármú elektrotechnikus	Hódmezővásárhelyi SZC Szentesi Pollák Antal Technikum	Hódmezővásárhelyi SZC Szentesi Pollák Antal Technikum
Hegedűs Sándor	Automatikai technikus Gyártástechnika szakmairány	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum
Rokolya Dávid	Automatikai technikus Gyártástechnika szakmairány	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum
Sós Máté	Burkoló	Szegedi SZC Móravárosi Szakképző Iskola	BODROGI BAU Kivitelező, Tervező, Kereskedő és Szolgáltató Kft.
Nagy Sámuel	Kőműves	Szegedi SZC Móravárosi Szakképző Iskola	Szanorfa Kft.
Sáringer Kornél	Kőműves	Szegedi SZC Móravárosi Szakképző Iskola	BODROGI BAU Kivitelező, Tervező, Kereskedő és Szolgáltató Kft.
Németh Zsófia	Divatszabó Női szabó szakmairány	Szegedi SZC József Attila Általános Iskola és Szakképző Iskola	Salon D'ange Kft.
Sípos Mária	Divatszabó Női szabó szakmairány	Szegedi SZC József Attila Általános Iskola és Szakképző Iskola	Aranyvarróú Ruhaipari Oktató Kft.
Szász Máté	Divatszabó Női szabó szakmairány	Szegedi SZC József Attila Általános Iskola és Szakképző Iskola	Salon D'ange Kft.
Zelizi Dániel	Asztalos	Hódmezővásárhelyi SZC Csongrádi Sággy Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Várkonyi Bútor
Szépe Richárd Attila	Logisztikai technikus Logisztika és szállítmányozás szakmairány	Hódmezővásárhelyi SZC Makói Náray Lajos Technikum és Kollégium	VÁLL-KER Vállalkozói és Kereskedelmi Kft.
Szöllősi Zsombor	Logisztikai technikus Logisztika és szállítmányozás szakmairány	Szegedi SZC Gábor Dénes Technikum és Szakgimnázium	D-Building Kft.
Horpácsy Márk Donát	Logisztikai technikus Logisztika és szállítmányozás szakmairány	Szegedi SZC Gábor Dénes Technikum és Szakgimnázium	Nitor-Max Kft.
Tiszai Dzsenerfer	Logisztikai technikus Logisztika és szállítmányozás szakmairány	Hódmezővásárhelyi SZC Makói Náray Lajos Technikum és Kollégium	VÁLL-KER Vállalkozói és Kereskedelmi Kft.
Jó Noémi	Kereskedelmi értékesítő	Hódmezővásárhelyi SZC Corvin Mátyás Technikum és Szakképző Iskola	Trucker Shop KFT
Kovács Dóra Ivett	Kereskedő és webáruházi technikus	Szegedi SZC Krúdy Gyula Szakképző Iskola	Szegedi Szakképzési Centrum
Hodács Vivien Krisztina	Cukrász	Szegedi SZC Krúdy Gyula Szakképző Iskola	Aranytopáz Kft. - A Cappella Cukrászda
Berta Andor Dániel	Vendéglátásszervező	Szegedi SZC Krúdy Gyula Szakképző Iskola	Szegedi Szakképzési Centrum
Sipos Vajk	Vendéglátásszervező	Hódmezővásárhelyi SZC Corvin Mátyás Technikum és Szakképző Iskola	Lilakakas KFT
Csiszár Dániel Aladár	Vendéglátásszervező	Szegedi SZC Krúdy Gyula Szakképző Iskola	T-Food Kft - Varga Csárda
Bertóti Dorina	Vendéglátásszervező	Szegedi SZC Krúdy Gyula Szakképző Iskola	MIM Kft. - Diófa Vendéglő
Izsák Bence	Vendéglátásszervező	Szegedi SZC Krúdy Gyula Szakképző Iskola	Yourhotel Kft - BISTORANT Étterem
Szilágyi Patrícia	Fodrász	Szegedi SZC Móravárosi Szakképző Iskola	QP-HAIR KFT
Kurdi Réka	Fodrász	Szegedi SZC Móravárosi Szakképző Iskola	Székelly Jánosné ev.
Futó Mária	Kozmetikus technikus	Hódmezővásárhelyi SZC Eötvös József Technikum	Bimbó Veronika ev.
Fűrj Ádám	Mechatronikai technikus	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum	ATYS-CO Kft.
Olajos Gergő	Autószerelő	Szegedi SZC Csonka János Technikum	Belányi Gyula e.v.
Hofecker Csaba	Gépész technikus CAD-CAM szakmairány	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum
Bója Tamás	Ipar 4.0	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum
Veszélovszki Ádám	Műszaki informatikus	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum
Szöllősi Krisztián Róbert	Műszaki informatikus	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum	Szegedi SZC Déri Miksa Műszaki Technikum
Schultz Kristóf	Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus	Hódmezővásárhelyi SZC Szentesi Pollák Antal Technikum	Hódmezővásárhelyi SZC Szentesi Pollák Antal Technikum

➤ A két Csongrád–Csanád vármegyei szakképzési centrum, a Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum és a Szegedi Szakképzési Centrum valamennyi tagintézményéből, továbbá a Szegedi Szent Benedek School of Business Technikumból, és a Gál Ferenc Egyetem Technikum, Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium Szegedi Tagintézményéből érkeztek versenyzők. Ők a területi előválogatókon elméleti feladatokat teljesítettek. A most továbbjutott legjobb 35 fiatal a februári–márciusi válogatókon a gyakorlati tudásáról ad számot. A legjobban teljesítők juthatnak majd az országos finálékba.

Az Magyar Kereskedelmi és Iparkamara versenyeket döntőit a tervek szerint idén 2023. április 24–26. között rendezik meg a 16. Szakma Sztár Fesztiválon, Budapesten, a HungExpón. A kiemelkedő eredményt elérő versenyzőket az MKIK meghívja a WorldSkills és a EuroSkills nemzetközi versenyek hazai válogató versenyére, melynek győzteséből kerülnek ki azok a fiatal szakemberek, akik képviselhetik Magyarországot a nemzetközi szakmai versenyeken.

A projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-KIM-17/2022/TK/05.

Hibrid- és elektromos autó diagnosztika és karbantartó képzés Versenyelőnyhöz is juthatnak az autójavítók

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara egyik fő célja, hogy elősegítse a vállalkozások fejlődését. Ez a célja az autójavítással foglalkozó vállalkozásoknak és szakembereknek megrendezett mostani hibrid- és elektromos autó diagnosztika és karbantartó képzésnek is, melytől a résztvevő vállalkozások képviselői azt remélik, hogy a legújabb technológiákat megismerve akár versenyelőnyre is szert tehetnek.

A kamara szolgáltatásai között 2020 óta foglalkozik felnőttképzéssel. A mostani hibrid- és elektromos autó diagnosztika és karbantartó képzés mellett főként hatósági képzésekkel foglalkoznak – mondta el Iritz-Fekete Livia, a CSMKIK duális képzési tanácsadója. Az autók javításával foglalkozó vállalkozások foglalkoztak meg igényüket egy újabb képzési fordulóra, így a kamara másodszor is megszervezte, ezúttal egy 10 fős csoportnak. Az oktatás sikeres teljesítése esetén tanúsítványt kapnak a résztvevők. A tanácsadó hozzátette: hamarosan újabb képzések indulnak, jelenleg éppen **tűzvédelmi szakvizsgára** várják a jelentkezőket.

Mivel a technológiai fejlődés és annak eredményeinek elterjedése hazánkban sem megállítható, ezért egyre több alternatív hajtásláncú, hibrid- és elektromos hajtású autó van az utakon – érvelt a képzésen oktató Tölgyesi Zoltán. Szerinte az említett meghajtással rendelkező autók karbantartása teljesen új ismereteket igényel. Mint mondta iskolarendszerű felnőttképzésben, vagy hatodonta érhető el olyan oktatások, amelyek alternatív járműhajtási technikus végzettséget biztosítanak az ott tanulóknak. A kamara 40

órás tanfolyamán az új típusú hajtásláncokról szóló alapismereteket, és azok karbantartásának alapjait sajátíthatják el a jelentkezők.

A képzésnek helyet adó kamarai önkéntes tagvállalkozás, a Xenix Car Kft. tulajdonosa, Figura Gábor is beiskolázta egyik kollégáját a tanfolyamra. A cégvezető emlékeztetett arra,

hogy 28 évvel ezelőtt dobták piacra a legutolsó Trabantokat, az újabb fejlesztésű Ladák pedig immár 3 éve nem kaphatók uniós piacon, mivel nem tudtak megfelelni a környezetvédelmi előírásoknak. Mindeközben olyan technikai fejlődésen ment keresztül az autópia, melynek nehéz felvenni a tempóját. Szerinte a kamara képzése segíthet abban, hogy tartsák a lépést azokkal az elvárásokkal szemben, amelyeket az új technikai vívmányok támasztanak. Sőt, bízik abban is, hogy akár versenyelőnyhöz is juthatnak a hasonló oktatásokon való részvétellel.

CSMKIK mint felnőttképző nyilvántartási száma: B/2020/001775

Szakmai vizsgára való felkészülés feltételei

A vonatkozó törvény szerint a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt szakmát tanulót a szakmai vizsgára való felkészülés céljából **egy alkalommal legalább 15 munkanap egybefüggő felkészülési idő** illeti meg. Ez alatt **mentesíteni kell** a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség alól. A felkészülési idő a szakképző intézményben, vagy a duális képzőhelynek a szakképző intézménnyel kötött megállapodása alapján vállalati képzőközpontban, vagy olyan képzőközpontban kell eltölteni, amiben a szakképzési centrum tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

Az egybefüggő 15 munkanap mentesülési idő a szakmai vizsgára való felkészülést szolgálja – amennyiben a központi interaktív vizsga és a projektfeladat is része –, ezért **a vizsgafolyamatot megkezdő interaktív vizsga napja előtt kell kiadni a jogszabályban előírt időtartamot.**

Nem előírás, hogy ezt a tanítási évet befejezése után kell megszervezni, de lehetőség szerint mindenképpen erre kell törekedni. Azonban a központi interaktív vizsgánál előfordul, hogy a tanítási év vége és a vizsga között már nincs 15 egybefüggő munkanap, így egy részét még a tanítási éven belül kell biztosítani.

Az **adókedvezmény** elszámolhatósága attól függ, hogy az adott időszakot hol tölti a tanuló: amennyiben **szakképző intézményben** vagy szakiskolában, **akkor az adókedvezmény nem vehető igénybe.** Ellenkező esetben viszont igen, azaz, ha a felkészülési időt vállalati képzőközpontban, vagy olyan képzőközpontban tölti, amiben a szakképzési centrum tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

A projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-KIM-17/2022/TK/05

Tavaszi kamarai pályaaorientációs programok a kamarával

A szakmák világába is betekintést nyernek

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK) pályaaorientációs tanácsadója újra tájékoztatót tartott a vármegye iskoláinak a kamarai pályaaorientációs programjairól.

A tavalyi, ágazatokat bemutató szülői értekezletét idén újra meghirdette kamaránk. Az esemény iránt nagyon sokan érdeklődtek. Az értekezletekre a szülők mellett a tanulókat is mindig meghívjuk, hiszen az ő tudatos pályaválasztásáról van szó. A tanulók és a szülők így együtt tájékozódhatnak a továbbtanulási lehetőségekről, és közösen gondolkodhatnak a folytatásról.

Elsőként az elektronika és elektrotechnika, a gépészet, valamint a turizmus-vendéglátás kerültek a fókuszba. A kamara pályaaorientációs tanácsadója a továbbtanulással kapcsolatos szakképzési tájékoztatón mutatta be a lehetséges karrierutakat.

Ezt követően Kiss Tímea, az MVM-csoport toborzás-kiválasztási szakértője tartott tájékoztatót. Az előadó a pályaa és szakmai orientációs programokon több ezer tanulóval találkozott már.

A turizmus-vendéglátás ágazatról Vajás János, a Kiskőrössi Halászcserda és a Jobb Mint Otthon Kisvendéglő séfje, illetve a Szeged Tourinform munkatársa, Mayerné Szalárdy Judit tartott tájé-

koztatót a szülőknek, tanulóknak. Az eladások végén bárki kérdezhetett. Az első „Ágazati szülői értekezleten” összesen harmincan voltak jelen.

Kamaránk meghívást kapott a Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum tagintézményeiben (HSZC) rendezett „Cégek Piacá” nevű sorozatra is. A HSZC Corvin Máttyás Technikum és Szakképző Iskola és a Kalmár Zsigmond Szakképző Iskola Intézményegysége, valamint a HSZC Eötvös József Technikum intézmények is március 14-én tartották a pályaaorientációs rendezvényüket a hódmezővásárhelyi Balogh Imsi Sportszalonban. Emellett a Hódmezővásárhelyi SZC Csongrádi Sándor Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumában is párhuzamosan zajlott az esemény. Standunk a rendezvényen szakkép-

zési tájékoztatót nyújtott a diákoknak, a VR programelemünk segítségével pedig a szakmák világába nyerhettek betekintést a virtuális térben.

A kamara pályaaorientációs tanácsadója a szakképzési tájékoztatójában az osztályfőnöki órákon mutatja be a technikumokban, szakképző iskolákban továbbtanulási irányt választóknak a szakképzési rendszer előnyeit. Tavasszal több, a Szegedi Központi Tankerülethez tartozó iskola diákja kapott tájékoztatót a továbbtanulási lehetőségeiről. Így a szegedi Bonifert Domonkos Általános Iskolában, a szőregi SZTEJKI Kossuth Lajos Általános Iskolában, a deszki SZTEJKI Zoltánfy Általános Iskolában és a SZTEJKI Vörösmarty Mihály Általános Iskolában is tartottunk előadást, de a Hódmezővásárhelyi Tankerületben, a Mindszenti Általános Iskola központi intézményében és a tagintézményében is járt kamaránk pályaaorientációs tanácsadója. Kapott meghívást osztályfőnöki órára a Hódmezővásárhelyi Tankerületben a szentesi Deák Ferenc Általános Iskolába és a hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskolába is.

A projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-KIM-17/2022/TK/05.

Ismét robotikaszakkörök a kamarában

Immáron harmadszor hirdetett ingyenes robotikaszakkört a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK). Alsó és felső tagozatos általános iskolásokat várnak, akikkel a területen jártas, képzett pedagógusok foglalkoznak majd

hétről hétre, ezzel bevezetve a gyerekeket a robotok alkalmazásának és programozásának alapjaiba.

A terveknek megfelelően a márciusban indult ingyenes kamarai szakkörökben három csoportban 1-2., 3-4. és 5-8. osztályos tanulókkal kezdődött meg a munka, ami 6 héten át tart, heti két alkalommal. A korosztálytól függően a Lego-robotokkal való ismerkedéstől, a programozáson át olyan témákat dolgoznak majd fel, mint például a mesterséges intelligencia, vagy éppen a haladó scratch. Ebben pedig három szakavatott pedagógus – Özvegy Judit, az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola tanítója;

Farkas Zsuzsanna, a Mórahalmi Móra Ferenc Általános Iskola informatika szakos tanára; valamint Rozgonyi-Borus Ferenc, a SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola tanára – van a segítségükre.

A ROBOTIKA A JELEN, NEM A JÖVŐ

A kamara feladatai között kiemelt helyen szerepel a pályaaorientáció – emelte ki Horváth Gábor, a CSMKIK képzési vezetője. A gazdasági önkormányzat nagy hangsúlyt fektet azokra a szakmákra, amelyek az Ipar 4.0 által alkalmazott modern ipari eszközök alkalmazását segítik. Ezek között szerepelnek a robotizációval és automatizációval foglalkozó szakképesítések is. Szerinte már a legfiatalabbaknál érdemes megkezdni ezeknek a szakmáknak a bemutatását. Ezt segítette az először tavaly tavasszal életre hívott, majd utána 2022 őszén is megszervezett kamarai robotikaszakkör, melyhez robotika sarkot hoztak létre a kamarai székházban, Szegeden. Emellett nagy sikert arattak a CSMKIK robotika nyári táborai, melyeken összesen 30 alsó és felső tagozatos diák vett részt, ahol Lego-robotok segítségével ismerkedtek meg a területtel.

Folyamatosan várjuk a jelentkezéseket

Megkezdődtek a kamarai gyakorlati oktatói képzések

Megkezdődtek a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara gyakorlati oktatói képzései. Az idei első, 24 fős csoport március 9-én kezdte el a tanulást. A képzés 50 órás, ami 6 nap alatt teljesíthető intenzív formában.

Az elméleti 25 óra során a gyakorlat teljesítéséhez szükséges praktikus tudásra is szert tesznek a képzésben részt vevők. Ez a rész pedagógiai, szociálpszichológiai és kommunikációs ismereteket foglal magában – majd egy online vizsgával zárul – közölte Dankó Viktória gyakorlati oktatói referens. A képzés másik felében, a 25 óra, tréning jellegű foglalkozások keretében életszerű situációs gyakorlatokon szereznek az oktatók tapasztalatot a képzésben részt vevő fiatalokkal történő konfliktuskezelés területén. Az érzelmi intelligencia, az énkép szerepe, valamint a saját- és mások érzéseinek detektálása is az előtérbe kerül. Ez a periódus szóbeli vizsgával ér véget, 20 tételt kell megtanulniuk a jelentkezőknek.

Kamaránk idei első csoportja a tréning második napján van túl. A képzést Benyes-Borszéki Eszter tréner tartja, aki elmondta, a tréning során készségfejlesztés történik: a résztvevők például fontos iránymutatást kapnak abban, hogy az egy- és kétirányú kommunikációt hogyan lehet jó gyakorlati

oktatóként alkalmazni, aminek eredményeként a diákok megtanulhatják a szakmájukat. Kiemelte, célja ugyanakkor, hogy a szakma mellett a magánéletben is tudják ezeket a tapasztalatokat érvényesíteni a jelentkezők. Emellett a gyakorlatnak az is a lényege, hogy rávilágítson arra, hogyan lehet valakiből jó vezető. Ugyanakkor az önismeret is fontos részét képezi a tréningnek, így az is kiderül, hogy az adott résztvevő irányító vagy irányított típus – fogalmazott a szakember.

Maszlag Mária kéz- és lábápoló, műköröm-építő szakmai pályáról érkezett a képzésre, jelenleg a szentesi Dancsó Erika Szépészeti Oktató Központban tanít. Mint elmondta, úgy érzi, hogy a gyakorlatnak köszönhetően személyiségfejlődésen esnek keresztül. Már

a gyakorlat első két napjában olyan tapasztalatokat szerzett, amelyeket a későbbi munkájában majd kamatoztathat. Hozzátette, a csapatjátékok és a situációs játékok is nagyon tetszenek neki, de a kommunikáció terén is nagyon fontos dolgokat tanult. Felnőtt-oktatóként számára az is nagy előny, hogy a konfliktuskezelés módszereit is elsajátíthatja a képzés során. A tréner személyében pedig egy nagyon jó terapeutát ismert meg, szerencsésnek tartja ma-

gát, hogy ebbe a csoportba került – zárta a képzés egyik résztvevője.

Képzéseinkre folyamatosan várjuk a jelentkezőket, a következő tanfolyam tervezett időpontja május vége. A jelentkezéshez szükséges az 5 éves szakmai gyakorlat igazoló dokumentumok másolata és az eredetiben kitöltött jelentkezési lap. [További részleteket a kamara honlapján olvashat.](#)

Felmerülő kérdéseivel kapcsolatban keresse munkatársunkat: Dankó Viktória: 62/549-394, 30/455-1494, felnottkepzes@csmkik.hu

A projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaságújrindítási Foglalkoztatási Alap képzési alaprészt terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-KIM-17/2022/TK/05.

Hogyan dokumentálhatók a szakirányú oktatáshoz kapcsolódó tevékenységek?

Papírnapló helyett a KRÉTA-rendszer

A regisztrációs és tanulmányi rendszerben, tehát a KRÉTA-rendszerben történik elektronikusán a szakirányú oktatást folytató gazdálkodó szervezet és a tanuló szakirányú képzésben történő együttműködésének dokumentálása (tanulók nyilvántartása, mulasztások vezetése, tanulói előmenetel, szakirányú oktatás szakmai felépítésének nyomon követése). Korábban ugyanezt a célt szolgáló, foglalkozási naplónak nevezett – papír alapú – dokumentumot felváltotta az elektronikus felületű adatrögzítés. A foglalkozási naplót a jövőben már csak a kifutó rendszerű, tanulószerveződések jogviszony alapján megvalósuló gyakorlati képzések esetében kell még kötelezően használni.

A duális képzőhely a regisztrációs és tanulmányi rendszerben – a szakirányú oktatással összefüggésben – rögzíti a szakmai tevékenységeket, annak helyszínét, ha az eltér a duális képzőhely nyilvántartásba vett székhelyétől

vagy telephelyétől, a szakmai tevékenységre fordított időt, a tanuló értékelését és a tanuló részvételét és mulasztását a szakirányú oktatás során.

Ha a duális képzőhely a foglalkozási napló (KRÉTA) vezetésének és ellenőrzésének rendjét megszegi, vele szemben a duális képzőhely nyilvántartásba vételére illetékes területi kamara közigazgatási bírságot szab ki.

Ha a duális képzőhely a foglalkozási napló vezetését a bírság kiszabását követően ismételtelen elmulasztja, a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamara a duális képzőhelyet 3 évre eltilthatja a szakirányú oktatás folytatásától.

A projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaságújrindítási Foglalkoztatási Alap képzési alaprészt terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-KIM-17/2022/TK/05.

Tűzvédelmi szakvizsga a kamarában

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara 2023-ban a tűzvédelmi szakvizsgára történő felkészítéssel és a vizsgáztatás lebonyolításával is kibővíti felnőttképzési tevékenységét. A Katasztrófa-védelemnél regisztrált önálló oktatásszervezőként kamaránk DMG Oktatási Nonprofit Kft.-je április 12-én tűzvédelmi szakvizsgát szervez az alábbi szakágban: Hegesztők és az építőipari tevékenység során nyílt lánggal járó munkát végzők.

Várjuk az e foglalkozási szakágban tevékenykedő szakemberek, vállalkozások jelentkezését. A tanfolyam részletei és a jelentkezéshez szükséges elektronikus űrlap a kamara honlapján [elérhető](#).

DMG Oktatási Nonprofit Kft. felnőttképzési nyilvántartási száma: B/2020/000338

15 éve segítjük a KKV-k nemzetközi növekedését és innovációs tevékenységét

15 YEARS

Az Önök igényei változnak, ennek megfelelően mi is!

Fenntarthatóbb üzleti modellek felé segítjük a vállalkozásokat

A vállalkozások igényeinek megfelelő, testre szabott **digitális megoldásokat** keresünk

Biztosítjuk, hogy a vállalkozások elérjék a számukra legideálisabb **finanszírozási forrásokat** és készen várják a **befektetőket**

Bemutatjuk a vállalatokat a **megfelelő üzleti partnereknek**

Üzleti agilitást és ellenállóképességet építünk az olyan kihívásokkal szemben, mint az ellátási láncok zavarai

Segítjük a vállalkozásokat, hogy kihasználják az **EU egységes piacában** rejlő lehetőségeket

Innovatív ötleteket hozunk a kereskedelmi sikerhez

Segítünk a vállalatoknak az **Európán kívüli** nemzetközi piacok elérésében

A kis- és középvállalkozások világszerte több mint 600 hálózati partnertől kapnak ingyenes szakértői tanácsadást 50-nél is több országban.

A magyar EEN hálózatnak köszönhetően 2022-ben:

2408

KKV kapott segítséget az innovációhoz és a nemzetközi növekedéshez

34

vállalkozás vett részt egyedi tanácsadásban vagy kapcsolatépítési szolgáltatásban

71

vállalkozás hasznosította szakértőink alapos, személyre szabott tanácsait

23

vállalkozás írt alá partnerségi megállapodást

Az eredmény: 92%-os ügyfél-elégedettség!

Fedezze fel milyen sok területen tudunk segítséget nyújtani:

csmkik.hu/een

Kövessen bennünket:

#EENis15

Magyarországról a Dél-alföldi Régió helyi közösségeit célozza meg a projekt

Május elején jöhet az ECOTOURS program

Hamarosan pályázati lehetőség nyílik kamáránk Ecotours nemzetközi projektjében a térségünkben tevékenykedő turisztikai és turisztikai tevékenységhez kapcsolódó tevékenységet végző KKV-k számára.

Az összesen hat országban megvalósuló **ECOTOURS** projektünk célja az európai turisztikai célpontok fenntarthatóságának, versenyképességének és gazdasági megújulásának növelése a körkörös turizmuson keresztül. A projekt által a turisztikai ágazatban működő kkv-k és közösségek zöld, digitális és körforgásos gazdaságra való áttérésének támogatása összhangban áll az Európai Unió fenntartható fejlődési céljaival, az európai Zöld megállapodással és a „Farmtól a villáig” stratégiával. Az **ECOTOURS** projektben való részvétel lehetőséget kínál a vállalkozások számára a társadalmi és gazdasági fejlődésre, ugyanakkor hozzájárul a természeti és kulturális örökség védelméhez és fenntartásához.

A projekt a helyi közösségeket célozza meg Olaszország (Sicília: Enna, Agrigento és Trapani), Görögország (Nyugat-Macedónia), Franciaország (Korzikai, Bastia), **Magyarország (Dél-Alföldi Régió)**, Spanyolország (Galícia, Vigo), Ciprus (Nicosia) területén, beleértve a természeti és kulturális nemzetközi jelentőségű örökségeket, amelyek közös társadalmi-gazdasági kihívásokkal küzdenek a COVID-19 világjárvány hatásai miatt.

A projektben részt vevő vállalkozások számára lehetőség nyílik többek között a fenti régiókba szervezett tanulmányút és workshop során határokon átnyúló kapcsolat- és kapacitásépítésre, melynek célja a jó gyakorlatok és tapasztalatok megosztása. Ezenkívül tanácsadási szolgáltatást vehetnek igénybe összesen 6000 EUR értékben üzletfejlesztési, digitalizációs és innovációs, fenntartható brandépítési, valamint fenntarthatósági tanúsítvánnyal kapcsolatos témákban. A programban résztvevő vállalkozások egyúttal közösen (nemzeti szinten) létrehozhatnak egy körforgásos turisztikai útvonaltervet, melyek egyedi és emlékezetes utazási élményeket kínálnak a felhasználók számára.

A pályázatot várhatóan május elején írják ki. Az Európai Unió finanszírozásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k) sajátjai, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az European Innovation Council and SMEs Executive Agency EISMEA véleményét. Ezekért sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé.

Mit tehetünk vállalkozásként a körforgásos gazdaság kialakításáért?

Fórum a zöldgazdaságról

A Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Fenntarthatósági és Környezetvédelmi Kollégiuma – az Energiaügyi Minisztérium programfinanszírozásával, valamint a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Enterprise Europe Network irodájával együttműködésben **április 13-án 14 órától** Cél: a zöldgazdaság címmel tájékoztató fórumot szervez.

A közös eseménysorozat célja, hogy az érintett régiókban működő közigazgatási szervek (hatóságok, önkormányzatok), vállalkozások, köztisztviselők, oktatási intézmények számára tájékoztatást nyújtson a körforgásos gazdaság kialakításához vezető általános és regionális keretekről és lehetőségekről, újabb párbeszédet, platformokat nyitva a gazdaság zöldítését előtérbe helyező, közös szemléletmód kialakítására.

A Dél-alföldi régiós Fórum fő témái:

- A környezetvédelem és az energiagazdálkodás konfliktusa
- EU-s direktívák, ESG és taxonómia
- Körforgásos és ipari szimbiózis jó gyakorlatok

A rendezvényen a részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. További információ és a jelentkezési felület a CSMKIK honlapján érhető el.

Nemzetközi üzletemertalálkozók

Továbbra is zajlanak a nemzetközi üzletemertalálkozók, amelyekre személyes, online vagy hibrid formában is várják az érdeklődő vállalkozásokat. Vegyen részt Ön is az Enterprise Europe Network által szervezett **nemzetközi partnerkereső rendezvényeken**, és találjon cégének új üzleti partnereket!

Üzletfejlesztés karriartársnyira

1. A **Technology & Business Cooperation Days 2023** nemzetközi üzletemertalálkozót idén hibrid formában rendezik. Az esemény fókuszában az Ipar 4.0 és Smart Factory megoldások, az erőforrás- és energiahatékony gyártási technológiák, a fenntartható energia és mobilitás és a mérési eszközök állnak.

Időpont: április 4–6. (online)
április 17–20. (személyes)

Helyszín: online tér és Hannover, Németország

2. A **DMEA – Connecting Digital Health** Európa egyik legnagyobb, kifejezetten az egészségügyben alkalmazható IT-technológiák kiállítása. Az esemény keretében az Enterprise Europe Network nemzetközi üzletemertalálkozót szervez, mely kiváló lehetőséget kínál üzleti kapcsolatépítésre, új projektpartnerek felkutatására.

Időpont: április 18–28. (online)
április 26. (személyes)

Helyszín: online tér és Berlin, Németország

3. A megújuló energia és fenntartható fejlődés áll a fókuszban a **Smart Energy Expo 2023** címmel Romániában megvalósuló kiállításnak. Az esemény ideális platformnak ígérkezik a vállalatok számára, hogy népszerűsítsék termékeiket, technológiáikat vagy szolgáltatásaikat, különösen az intelligens energia és a kapcsolódó területek vonatkozásában.

Időpont: május 25–28.

Helyszín: Konstanca, Románia

4. Negyedik alkalommal kerül megrendezésre a **GreenTech Zöld Energia és Fenntarthatóság Konferencia és szakkiallítás** Zalaegerszegen, az AVL ZalaZone Autóipari Próbapályán. A konferencia mellett a hazai és nemzetközi Enterprise Europe Network partnerek előre szervezett, nemzetközi kapcsolatépítő üzletemertalálkozót szerveznek online és helyszíni formában is.

Időpont: május 25–26.

Helyszín: 8900 Zalaegerszeg, ZalaZone tér 1.

Amennyiben felkeltette érdeklődését valamelyik rendezvényünk, kérjük részvételi szándékát a hivatalos regisztráción túl, felénk is jelezze az eenszeged@csmkik.hu e-mail címen. További találkozókat honlapunkon talál: <https://csmkik.hu/een/esemenyek>

§ Jogszábafigyelő

NTAK: elindult a vendéglátó üzletek, attrakcióhelyszínek önkéntes tesztidőszaka, júliustól kötelező az adatszolgáltatás

A hazai szálláshelyeket követve, július 1-jétől közel 60 ezer vendéglátó üzlet és turisztikai attrakció kezd meg forgalmi, statisztikai adatai továbbítását a Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központba (NTAK). Közülük eddig közel 20 ezren regisztráltak az NTAK-ba.

Mintegy 50 ezer vendéglátó üzlet (minden hazai étterem, cukrászda, büfé, kávézó, italüzlet, bár, zenés-táncos szórakozóhely, gyorsétterem és alkalmi vendéglátóhely) és közel 10 ezer turisztikai attrakció (minden, jeggyel látogatható múzeum, vár, kastély, fürdő, strand, kalandpark, állatkert, vidámpark, védett természeti területet bemutató hely, turisztikai közlekedési eszköz, valamint zenés-táncos rendezvény) köteles lesz forgalmi, statisztikai adatait az NTAK szoftverén keresztül továbbítani július 1-jétől.

A vendéglátó üzletek és turisztikai attrakciók üzemeltetői július 1-jétől csak olyan szoftvert használhatnak az értékesítéshez, amely alkalmas az NTAK adatszolgáltatásra. Jelenleg 31 vendéglátó szoftver közül választhatnak a vendéglátóhelyek, míg az attrakció üzemeltetők számára 5 jegykezelő szoftver érhető el. A vállalkozásokat az ingyenesen elérhető VÉNDÉGESEM szoftvercsaláddal is támogatja az MTÜ.

Júliustól indul az új, kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer

A körforgásos gazdaságra való áttérés érdekében 2023 júliusától nemcsak a hulladékgazdálkodási rendszer alakul át, hanem létrejön az új, kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer is.

Az új hulladékgazdálkodási rendszerben a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt., mint koncessziós társaság végzi a háztartások és a gazdálkodó szervezetek települési és kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer hatálya alá tartozó termékekből képződő hulladékoknak átvételét, gyűjtését, elszállítását, előkezelését, kereskedelmét és a kezelésre történő átadását, valamint működteti az új, kiterjesztett gyártói felelősségi rendszert. A társaság a hulladéktermelő gazdálkodó szervezetek számára tájékoztatót állított össze a regisztrációjával kapcsolatos tudnivalókról.

Az új, kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerben a termékek gyártói viselik a pénzügyi felelősséget a hulladékkezelésért a termék teljes életciklusa során. Az új szabályozás a csomagolókat, egyes egyszer használatos műanyag termékeket, elektromos és elektronikus berendezéseket, elemeket és akkumulátorokat, gépjárműveket, gumiabroncsokat, irodai és reklámhordozó papírokat, sütőolajat és -zsírt, bizonyos textiltermékeket, valamint fabútorokat érinti.

A Magyar Közlöny 2023. évi 37. számában jelent meg a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletszabályait tartalmazó 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet.

Így alakulhat át a nyugtaadási rendszer

A nyugtaadási rendszer digitalizációján dolgozik a Pénzügyminisztérium és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, melynek eredményeként már elérhető az eNyugta-konceptió fő elemeit bemutató összefoglaló.

Letölthetők az online pénztárgépek adatai

2023. február 6-ától elérhető a NAV új szolgáltatása, amivel gép-gép kapcsolaton keresztül letölthetők az online pénztárgépekből érkező adatok. A web-szolgáltatással az adózók további eszközt kapnak adminisztrációs terheik csökkentéséhez, üzleti folyamataik ellenőrzéséhez és ügyvitelük digitalizációjához.

Változik az adózott jövedéki termékek tagállamok közötti szállításának adminisztrációja

A jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló 2020/262 tanácsi irányelv 2023. február 13-ai hatálybalépésével egyidejűleg jelentősen módosulnak a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVII. törvénynek az adózott jövedéki termékek tagállamok közötti kereskedelmi célú szállításával kapcsolatos rendelkezései is.

A módosítás többek között érinti:

- az adóraktár engedélyesét,
- a bejegyzett feladót,
- az eseti igazolt feladót,
- a jövedéki engedélyes kereskedőt, és

- a kisüzemi bortermelőt abban az esetben, amennyiben 2023. február 13-át követően szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék kereskedelmi célú – belföldről másik tagállamba való – feladását végzi.

Szállítás, vámeljárási harmadik országokkal Külkereskedelmi szakmai nap

Kamaránk és az Enterprise Europe Network Dél-alföldi Regionális Irodája külkereskedelmi szakmai nap keretében előadást szervez Szállítási folyamatok, vámeljárási harmadik országok vonatkozásában címmel **április 26-án**, Szegeden, a kamara székházában. A programra várjuk az export-importtal, valamint a szállítmányozással foglalkozó vállalkozások képviselőit, logisztikusokat, beszerzőket, termelés/gyártás irányítókat és a téma iránt érdeklődőket.

Az elmúlt időszak kedvezőtlen gazdasági eseményei kihatással vannak a vállalkozások beszerzési folyamataira, ellátási láncára, melynek következtében szükség lehet a meglévő, esetleg akadozó beszállítói rendszer átszervezésére vagy lecserélésére, hogy a termeléshez szükséges elengedhetetlen nyersanyagokat, alkatrészeket, alapanyagokat, termékeket és szolgáltatásokat biztosítani tudják.

A tervezett program és jelentkezési lap a kamara honlapján érhető el.

Románia főkonzulja a kamarában

Daniel Banu, Románia szegedi főkonzulja látogatott március 1-jén a kamarába. A diplomata dr. Kókuti Attila, kamaránk elnöke fogadta. A találkozó során a román-magyar gazdasági kapcsolatok aktualitásairól, és a két szervezet közötti együttműködés szorosabb fűzéséről esett szó. Első lépésként az Aradi Kereskedelmi, Ipari és Agrárkamarával egyeztetnek, amire április első napjaiban kerül sor.

Sikeres EFMD-akkreditáció az SZTE GTK-n

A GTK angol nyelvű Gazdálkodás és menedzsment alapszakja elnyerte a képzések minőségének fejlesztését és fenntartását célzó European Foundation for Management Development (EFMD) elit szervezet nemzetközi akkreditációját.

Magyarországon csupán három egyetem, Európa-szerte pedig min-

dössze 112 képzési program rendelkezik ezzel az elismeréssel. A kar honlapján közölte, hogy továbbra is elkötelezett a folyamatos fejlődés és a minőséfejlesztés mellett.

A sikeres akkreditáció pedig arra ösztönzi őket, hogy további erőfeszítéseket tegyenek, illetve bizonyítsák, hogy méltóak legyenek az elismerésre.

Pályázati figyelő

Elindult a Gyármentő Garancia- és Hitelprogram

2023. január 1-jén indul 200 milliárd forintos keretösszeggel a **Gyármentő Garancia- és Hitelprogram**, melyben termelő közép-, és nagyvállalkozások pályázhatnak támogatásra. A program egyik elemeként a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. 100 milliárd forint keretösszegű **Gyármentő Likviditási Garanciaprogramot** indít a nagy- és középvállalkozások számára, amelyben az MFB állami kezességet, illetve garanciát vállal a forgóeszközhitel, folyószámlahitelek, illetve a működést finanszírozó hitelek biztosítékeként.

A program másik elemeként az Eximbank Zrt. 100 milliárd forint keretösszegű **Gyármentő Beruházási Hitelprogramot** indít, amelyben az EXIM államilag támogatott, rendkívül kedvezményes, és a futamidő végéig fix kamatozású beruházási hiteket nyújt a hazai termelő közép- és nagyvállalatok energiahatékonysági, illetve megújuló energiatermelő beruházásaihoz. A kamat maximális mértéke a forint hitelek esetén 5%, az euró alapú hitel esetében pedig 3,5 % lehet.

Áprilisig még lehet támogatást igényelni munkahelyi képzésekhez

2022 februárjában indult el A munkavállalók és vállalatok alkalmazkodóképességének és termelékenységének javítása a munkaerő fejlesztésén keresztül című GINOP-PLUSZ program második szakasza, melynek célja a termelékenység növelését elősegítő képzések támogatása, a képzés idejére kieső munkavállalók bértámogatásával.

Támogatott képzési típusok:

- Szakmai ismeretre irányuló képzés
- Soft skill képzés
- Információs és kommunikációs (IKT) technológiákra irányuló képzés

- Nyelvi képzés
- Igényelhető támogatás:

Az egy vállalkozás részére nyújtható támogatás maximális összege vállalkozásméret függvényében 50-70%-os támogatási mértékkel:

- mikro-, kis- és középvállalkozás 75 millió Ft
- nagyvállalat 150 millió Ft

2023. április 30-áig nyújtható be támogatási kérelem a Csongrád-Csanád Vármegyei

Kormányhivatalhoz. További részletek a pályázatról a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat [honlapján](#) érhetőek el.

Vállalkozások munkaerő-támogatása és munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatások

A kormány újabb segítségként országosan egységes szabályozással elérhetővé tette a Vállalkozások munkaerő-támogatása és munkatapasztalat-szerzés elősegítő támogatásokat **2022. december 15.** napjától. A program keretében szakképzett fiatalok munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatásához és a hátrányos helyzetűek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatásához fix 90 napos 100%-os bérköltség-támogatás továbbá az álláskeresőként nyilvántartott 25 év alatti vagy legalább 1 hónapja nyilvántar-

tott 25 év feletti álláskereső után legfeljebb 6 hónapra 50%-os bérköltség-támogatás vehető igénybe.

A kérelmeket a foglalkoztatást megelőzően a foglalkoztatni kívánt, nyilvántartott álláskereső személy lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalhoz kell benyújtani. Amennyiben kérdése merül fel, forduljon a foglalkoztatni kívánt álláskereső személy lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalához, amelyhez segítséget ide kattintva talál.

A programról további részleteket a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat [honlapján](#) talál.

Meghosszabbították a Feldolgozóipari Kkv Energiaköltség és Beruházási Támogatási Programot

Meghosszabbodott a Feldolgozóipari Kkv Energiaköltség és Beruházási Támogatási Program. A módosítás szerint április 30-áig lehet regisztrálni, és június 30-áig van lehetőség a támogatási kérelmek benyújtására.

A hazai feldolgozóipari vállalkozások energia-költségeinek (villamos energia és/vagy földgáz) mérséklése érdekében, illetve az energiahatékonyságot növelő beruházásokhoz szükséges önerőhöz támogatás vehető igénybe.

A támogatási programhoz kapcsolódó benyújtási határidők meghosszabbodtak a következők szerint:

- regisztrációra 2023. április 30. 19:00 óráig van lehetőség,
- sikeres regisztrációt követően támogatási kérelem 2023. június 30. napjáig nyújtható be.

Támogatást igényelni továbbra is 2022. október, november, december, valamint 2023. január, február, március hónapokra van lehetőség. A hosszabbítás a konstrukció mindkét komponensét érinti, vagyis a beruházási hitelhez kapcsolódó önerő támogatásra 2023. december 15-éig nyújtható be támogatási kérelem.

A pályázattal kapcsolatos információk a [vali.hu oldalon](#) érhetőek el.

Miből finanszírozható egy vállalkozás energiaköltségeinek csökkentése?

A sokkoló energiaár-emelkedés a cégek többségét korábbi gyakorlatának átgondolására kényszerítette. Tízből nyolc cég energiaköltsége legalább megtriplázódott 2022-ben, közel felük minimum ötszörös emelkedést tapasztalt az [EY felmérése](#) szerint.

Az energiaköltségek ugrása miatt a felmérésben megkérdezett vállalatok 82 százaléka szerint az energiahatékonyságot növelő beruházásokra is szükség van a versenyképesség fenntartásához. Eddig negyedük döntött úgy, hogy a jelenlegi fogyasztását valamilyen alternatív energiaforrással váltja ki.

Az energiaintenzív tevékenységet folytató feldolgozóipari vállalkozások, valamint a [program bővítését követően](#) a szálláshely-szolgáltatás

és vendéglátás ágazatokban működő kis- és középvállalatok (kkv-k) [pályázati pénzre](#) és a [Széchenyi Kártya Program](#) keretében kedvezményes hitelre is számíthatnak.

Azon cégek számára is nyitva áll ugyanakkor a lehetőség arra, hogy kedvezményes hitelt vegyenek fel **ilyen célú fejlesztéseikhez, amelyek** a rezsitámogatási program keretében nem pályázhatnak. A Széchenyi Kártya Program MAX+ Zöld Beruházási Hitel alkonstrukciója igényelhető az energia- és erőforrás hatékonysági intézkedésekkel összefüggő fejlesztésekre, a megújuló energiaforrások alkalmazására, a technológiaváltás megvalósítására irányuló fejlesztési elképzelésekre.

A hitel **összege mindkét Széchenyi MAX+ alkonstrukciónál 1-500 millió forint között** ala-

Bankmonitor

kulhat. Az igénylőknek legalább **10 százalékos önerővel** kell rendelkezniük. A futamidő akár 10 év is lehet. A törlesztést a (maximum 24 hónap) türelmi idő letelte után kell megkezdeni.

Fontos ugyanakkor figyelni arra, hogy a Széchenyi Kártya Program most futó MAX+ beruházási konstrukcióira **2023. május 26-áig kell beadni a hitelkérelmeket**: célszerű tehát minél előbb elindítani a folyamatot. A gyors és hatékony ügyintézésben segítenek a [Bankmonitor szakértői](#) akár kisebb, akár **nagyobb összegű** kölcsönre lenne szüksége cégednek. (Várhelyi Kornélia +36 30 773 9363)

Programok a Női Vezetői Klubban

Generációs különbségek, üzemlátogatás, pénzügyek

Rózsahegy Éva interaktív előadást tart.

A generációs különbségekből fakadó munkahelyi kihívásokkal foglalkozott a Női Vezetői Klub februári találkozásán. Az eseményen Rózsahegy Éva, a Qualitas T&G Kft. cégvezetője, mémök tanár, okleveles közgazdász és business coach tartott interaktív előadást X, Y, Z generáció egy munkahelyen címmel. A generációk szemléletbeli különbségeinek bemutatása során kiemelt szerepet kapott a generációk munkaerő-piaci viselkedése, motivációi, kommunikációja és konfliktusai.

Márciusban a Női Vezetői Klub céglátogatással ünnepelte a nőnapot: a klubtagok a Pharmacoidea Kft. tápéi gyártó üzemével ismerkedhettek meg. A résztvevőket először Peták Ildikó marketingért és termékfejlesztésért felelős vezető kalauzolta végig az üzemben. A gyártás bemutatását követően a cég kutatás-fejlesztési tevékenységéről dr. Letoha Tamás ügyvezető, kutatóorvos, az Enterprise Europe Network Dél-alföldi követe beszélt. Egyebek mellett szó volt a

Peták Ildikó kalauzolta körbe a kamarai vendégeket a Pharmacoidea tápéi üzemén.

cég történetéről és arról, miért a gyógynövényekből és természetes összetevőkből álló étrendkiegészítők mellett tették le a voksukat.

Áprilisban: adóoptimalizálás és pénzügyi tervezés

A Női Vezetői Klub április 12-ei találkozásán Bajorics Istvánné könyvelő tart előadást Vállalkozói adózás és pénzügyek egy külső szemlélő szemüvegén keresztül: adóoptimalizálás, pénzügyi tervezés címmel. A találkozón szó lesz a különféle adókedvezményekről, és arról, hogyan lehet ezeket igénybe venni. A jelentkezéseket a honlapunkon elérhető [regisztrációs felületen](#) várjuk.

Múltidézés a Somogyi-könyvtárral

A Somogyi-könyvtár helyismereti részlegén fellelt kincseken keresztül invitáljuk időutazásra az olvasót, amely során a helyi kereskedelem és kézművesség kulisszái mögé nyújtunk betekintést hónapról hónapra.

„Mint már közöltük olvasóinkkal, jövőre megkezdik a Lenin körúton, az úgynevezett püspökbazár helyén az ország legkorszerűbb állami áruházának építését. A hatalmas áruház, amely mellé irodaházat is terveznek, jelentősen megváltoztatja a környék képét. Balogh István építésmérnök rajza az új épületről jól szemlélteti, hogy szélesebb lesz az áruház előtt a járda, szabadtéri vitrineket képeznek ki az áruház utcafrontján, és igen magas épület lesz az irodaház. Ennek tetején, körülbelül negyvenöt méter magasságban kilátóvendéglőt, eszpresszót rendeznek be” – mutatta be az említett tervrajzot a Délmagyarország 1962. szeptember 9-ei lapszáma.

A szegedi népryelv által Püspökbazárként emlegetett terület beépítése igen hosszadalmas és botrányokkal teli történetet rejt magában. Számos terv készült korábban a telek hasznosításá-

ra: az 1900-as évek elején itt épült volna meg a második szegedi városháza, 1923-ban az Állami palota az állami hivatalokkal együtt kapott volna itt helyet, de tervezték ide hullámfürdőt, valamint nemzetközi autógarázst és szervizt is. Végül a környékbeli lakók legnagyobb bosszúságára aszfaltozó műhely települt a telekre, majd a szekérpiac személtérakó helye lett. A háború közbeszólt a fejlesztések-

nek, maradtak azonban az aszfaltozó bódék és a bűz.

„A bazár lebontásáért kezdődött meg és sikeresen be is fejeződött Szegeden az eddig legnagyobb szabású társadalmi munka” – írta a Délmagyarország 1963. július 20-án. Helyére pedig Szeged első modern áruháza került, amely 1965-ben Tisza Áruház néven nyílt meg a nagyközönség számára.

i3 klub – a magyar kkv-szektor multi szemmel

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara i3 klubja, a Dél-alföldi technológiai vállalkozói üzleti közösségének kezdeményezése folytatódik, **április 20-án** második alkalommal

vehetnek részt a vállalkozások a **Válságálló vezetői készség sorozat eseményén**. Ez alkalommal Nagy Mihály gyakorlati megközelítésű előadásának címe: A magyar kkv-szektor multi szemmel. A klubrendezvény második részében Peer coaching módszerrel néhány, a vállalkozásokat foglalkoztató kérdést dolgoznak fel a résztvevők.

enterprise
europe
network

Szeretne külföldi üzleti partnereket találni?

Vegye igénybe az Enterprise Europe Network díjmentes szolgáltatásait!

Az Európai Bizottság vállalkozás-fejlesztési hálózata, az **Enterprise Europe Network** kiemelt figyelmet fordít a nemzetközi együttműködés elősegítésére.

Adatbázisainkban **mintegy 4000 nemzetközi üzleti ajánlatot** találhat.

Kiemelt ajánlataink:

KERESKEDELMII
PARTNERKERESÉSEKÉpítőipar, építőipari termékek,
alapanyagok

Ipari szigeteléssel, bádoglemez-előkészítéssel foglalkozó litván cég fémtékercsek és trapézlemezek gyártóit vagy beszállítóit keresi. A litván vállalat, az ipari szigetelés, állványozás és bádoglemez-előkészítési szolgáltatások egyik vezető cége egész Európában, mintegy 500 fős munkaerőforrással. (**BRLT20230308020**)

Az építőipari ágazatban több vállalat egyedi képviselőjeként működő romániai vállalat kereskedelmi megállapodás alapján napelemes/fotovoltaikus termékek (inverterek, fotovoltaikus panelek, fotovoltaikus panel összeszerelési szerkezetek, napelemes/fotovoltaikus kábelek, fotovoltaikus rendszercsatlakozók és tartozékok) gyártóit/forgalmazóit keresi a romániai piacra való belépéshez. (**BRRO20230221009**)

Vegyipar, kozmetikai termékek

A piacuk bővítését célzó alapanyaggyártókat keres egy német vállalat, amely műanyag- és ragasztóipar számára készült nemzetközi cégek termékeinek forgalmazásával foglalkozik. A kémiai nyersanyagok vonatkozásában a ragasztó-, bevonat- vagy elasztomerpiac érintett. A leendő partnerekkel forgalmazási szolgáltatási megállapodást kötnének. (**BRDE20230306009**)

ÜZLETI AJÁNLATOK –
2023. márciusFaipar, fa- és bútorigipari termékek
lakberendezése

Fenntartható plakátok és faliképek beszállítóit keresi egy dán cég. A vállalkozás célja, hogy dekoratív poszterekkel, faliképekkel és informatív tartalmakkal – egyebek mellett önfejlesztéssel – inspirálja a felhasználókat. (**BRDK20230307003**)

Beszállítókat keres egy svéd lakberendezési cég, melynek fókuszában a különböző típusú és anyagú lámpák állnak. A cég a modern otthonok számára készít belső világítást a funkciók, formák és anyagok kombinációival. A lámpákat saját márkajelzéssel látják el. A vállalat előnyben részesíti a fenntartható megoldásokat, a jó minőséget és az innovatív megoldásokat is. (**BRSE20230302007**)

Egy vendéglátóiparra specializálódott, bútorigipari termékekkel foglalkozó holland vállalat termékek széles választékát fejleszti, importálja és értékesíti. Növekvő piacukhoz új gyártókat keresnek. A cég projektalapú gyártási megállapodásokra keres üzleti partnereket egyebek mellett magyarországi bútorgyártókkal. (**BRNL20230314035**)

Egy asztalosipari termékek gyártására szakosodott francia vállalat fából készült raklapok gyártóit keresi termékei franciaországi és külföldi szállításához. A cég európai országokból származó vállalatokkal kötne beszállítói megállapodást. (**BRFR20230317027**)

Élelmiszer-ipari, mezőgazdasági
termékek

Elsősorban Európából keres beszállítókat egy lengyel székelyű, dara és gabonakészítmények gyártására szakosodott vállalat. A keresett termékek a következők: - hajdina - árpa - tönköly - köles - lencse - csi-cseriborsó - bab - lenmag - kuszkusz - bulgur - burgonyaliszt – kukoricaliszt. A partnerekkel kereskedelmi/beszállítói szerződést kötnének. (**BRPL20230316006**)

Textilipari és ruházati cikkek

Spanyol értékesítési ügynökség új fehérneműgyártókat és -szolgáltatókat keres termékeik képviselőit kereskedelmi képviselői/forgalmazói megállapodások keretében. A fehérneműre és fürdőruhákra szakosodott cég forgalmazási területe Spanyolország teljes területére kiterjed. A vállalkozás spanyol termékek, valamint Németország és Hollandia fontos márkáinak kizárólagos képviselője. (**BRES20230214030**)

A dán kis- és középvállalkozás mosogatórongyokat és egyéb konyhai termékeket árul webshopjában és kiskereskedőknél keresztül. A mosogatórongyok vonatkozásában új beszállítót és gyártót keres, aki képes azokat a jelenlegi formatervezésüknek megfelelően előállítani. Az anyag lehet például mikroszál, vászon és ököpamut. A termékek fenntartható anyagokból kell készülniük, például újrahasznosított poliészterből vagy biopamutból. (**BRDK20230205001**)

Az ajánlatokhoz tartozó cégekkel kapcsolatban az Ön vállalkozásadatainak megadásával (cégnév, cím, kapcsolattartó neve, telefon, e-mail cím, weboldal elérhetősége) bővebb információ kérhető az **een-szegeged@csmkik.hu** e-mail címen, vagy a 62/554-253-as telefonszámon.

TECHNOLÓGIAI ÉS K+F PARTNERKERESÉSEK

Együttműködés a mikrofluidikai bioszenzorok integrálása terén. Egy német kkv mikrofluidikai Lab-on-a-Chip rendszerek területén dolgozik, amelyek a szükséglet pontos alkalmazásokhoz, például az in vitro diagnosztikához (állatgyógyászati és humán) és az élelmiszer-analízishez szükségesek. A vállalat szeretné bővíteni termék- és alkalmazási portfólióját, és olyan partnereket keres, akik bioszenzor(oka)t kívánnak integrálni egy önálló mikrofluidikai környezetbe, műszaki együttműködési megállapodásos vagy kutatási együttműködési megállapodások keretében, kölcsönös értékesítési lehetőségekkel. (**TRDE20230303007**)

Megújuló hidrogénnel működő, nagy teljesítményű generátor-készlet (350kVA) adatközpontok számára hálózati tartalékmegoldásként áramkimaradás esetén. Egy francia vállalat adatközpontok számára kifejlesztett egy olyan generátort, amely megújuló hidrogénből származó szén-dioxid-mentes villamos energiát állít elő. Az üzemanyagcella (FC) teljesítménye a szükséges névleges teljesítménynek megfelelően méretezhető. A generátor úgy felel meg az energetikai

kihívásoknak, hogy az adatközpont információbiztonsága mellett függetlenséget/megbízhatóságot biztosít, a hűtőrendszerrel kezdve az egész épületig, áramkimaradás esetén. Kereskedelmi megállapodást keresünk műszaki segítségnyújtással az adatközpontja biztonságát célzó partnerrel. (**TOFR20220719024**)

Egy brit kezdő vállalat a hagyományos fotolitográfia költségcsökkentett, környezetvédelmi szempontból kiváló alternatíváját kínálja az elektronikus és fotonikai eszközalkalmazások széles skáláján használt vékonyréteg-bevonatok mintázására. Egy brit start-up cég egy teljesen száraz, lehúzható szilárd film litográfias (PSFL) maszkoló eljárást kínál az alacsony hőmérsékleten gőzzel levasztott vékonyfilmbevonatok 10 µm-es mintázásához. Az eljárás csökkentett költségű, környezetvédelmi szempontból kiemelkedő alternatívát jelent. Olyan elektronikai és optikai gyártókat keresnek, akik kontakt- és sávmetallizálást, vékonyfilm-transzisztorokat és napelemeket, amorf oxid félvezetőket, nagy k-értékű oxid dielektrikumokat stb. használnak, hogy kereskedelmi megállapodásokat kössenek technikai segítségnyújtással és esetleges licenccel. (**TOGB20230308033**)

MIND4MACHINES 2023 (2. NYILVÁNOS PÁLYÁZAT) – Egy spanyol kkv partnereket keres számítógépes látórendszer és forgó kamera kifejlesztésére csöbe épített ellenőrző robothoz. A projekt koordinátora egy észak-spanyolországi robotikai gyártó kkv. A MIND4MACHINES 2. nyílt felhívására válaszol a kkv a számítógépes látás területén szakértelemmel rendelkező partnereket keres, hogy ezt a technológiát a fejlett robotikában egy forgó kamerán keresztül megvalósíthassa (elektronikai ismeretek szükségesek). A keresett partnerek olyan kkv-k, amelyek szaktudással rendelkeznek az ilyen területeken, hogy kutatási együttműködési megállapodás keretében egy csöbe épített ellenőrző robotban valósítsák meg azokat. (**RDRES20230314036**)

Üzletfejlesztés karnyújtásnyira

Érje el költséghatékonyan a vármegye vállalkozóit! Hirdessen Ön is a Kamarai Futárban!

Kamaránk havilapját, a Kamarai Futárt igényes tartalommal, színes formában juttatjuk el olvasóinkhoz, kamarai tagjainkhoz.

Lapunkban lehetőséget biztosítunk a vállalkozásokat érintő hirdetések, információk kedvezményes elhelyezésére is, így 1/16 oldalas hirdetési felületünket a regisztrált vállalkozások 11 500 Ft+áfa áron, kamarai tagjaink pedig már 8000 Ft+áfa áron igénybe vehetik.

Többszöri megjelenés esetén további kedvezményeket biztosítunk.

Kérjen árajánlatot a futar@csmkik.hu címen!

Apropó

Itt a kamarai hozzájárulás befizetési határideje!

Szeretnénk felhívni a vállalkozások figyelmét, hogy a 2023. évi kamarai hozzájárulás befizetési határideje idén is március 31-e. A 2022. január 1-jén hatályba lépett változások értelmében 2022-től az országos kamara jogosult a kamarai hozzájárulás beszedésére, azonban a befizetések 90 százalékát – ahogy eddig is – a területi kamarák használják fel jogszabályokban előírt közfeladataik ellátásához. A kötelezettség az alábbiak szerint teljesíthető:

- utalással a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara erre a célra elkülönített bankszámlájának száma: **12100011-10639683** (Gránit Bank)

(Az összeg átutalásánál a közlemény rovatba feltétlenül kérjük feltüntetni a **vállalkozás adószámát és a „kamarai hozzájárulás”** szöveget.)

- a **knymkik.hu** oldalon ügyfélkapus bejelentkezést követően **online kártyás fizetéssel**;

- **képviselői irodáinkban** készpénzzel.

A kamarai nyilvántartásba vételhez szükséges adatszolgáltatást, adatmódosítást ezt követően is a székhely szerint illetékes területi kamara felé kell megtenni. A befizetett kamarai hozzájárulás költségként elszámolható. Az önkéntes kamarai tagdíjból a számlázás előtt befizetett kamarai hozzájárulás kedvezményként levonható.

Kérdés esetén kollégáink a regisztracio@csmkik.hu e-mail címen vagy a 62/554-250 (2-es hívószám) telefonszámon kereshetők.

Tartson velünk gyakorlatorientált tájékoztatókon!

Közeledik az átalányadózők első bevallási határideje

Kamaránk gyakorlatorientált tájékoztatót tart **március 30-án** az átalányadóző egyéni vállalkozók szája-, járulék- és szocho-kötelezettségét bemutatva. A számítási példákkal, és bevalláskitöltéssel kiegészülő előadást **Horváthné Huszka Bernadett**, a NAV szakértője tartja.

Az átalányadózőknak két határidőre kell figyelniük: 2023. április 12-én van az idei első járulékbemutató, majd 2023. május 20-án a személyi jövedelemadó-bevallás benyújtási határideje. Az előadás célja felkészíteni az érintett vállalkozásokat a bevallások sikeres benyújtására.

A CSMKIK önkéntes tagjainak és hátralékkal nem rendelkező regisztráltjainak a részvétel ingyenes. Jelentkezés és további információ a **CSMKIK honlapján** érhető el.

Számviteli Klub – Évindító közösségépítő workshop

Kamaránk Számviteli Klubja a 2023-as évben a közösségépítést, a jó gyakorlatok és információk cseréjét tűzte ki célul. A klub évindító eseményére szintén **március 30-án** kerül sor, az Átalányadózás a gyakorlatban című tájékoztató eseményt követően.

A klub keretében **Ficsor Mónika klubvezető** tart interaktív foglalkozást az alábbi témák, kérdések mentén:

- A problémáink hasonlóak, a megoldásokhoz vezető számtalan utat keressük együtt!
- Provokatív kérdéskör, formabontó válaszok – könyvelőktől, könyvelőknek!
- A változások lehetőséget hoznak, vagy akadályt gördítenek!
- Felemelkedési, vagy túlélési stratégiára rendezkedjünk be!
- A könyvelés vajon virtuális térben hömpölygő adathalmazok dekódolása lesz?
- Az adóhivatal, mint könyvelési adatbázis beszéltünk?
- Ügyfelünk, mint könyvelőirodánk munkatársa?
- Működésünkre ható tényezők leltára – a nagy felismerések!
- Infrastruktúránk aktualitásai – könyvelő munkaállomás bemutató!

Az eseményre minden olyan szakembert várunk, akit érdekel más kollégák látásmódja, és csatlakozna a Számviteli Klub közösségéhez!

Az eseményen való részvétel díjmentes, azonban előzetes jelentkezéshez kötött. Részvételi szándékát a **kamara honlapján elérhető regisztrációs űrlap kitöltésével** jelezheti.

Köszöntjük új tagjainkat!

ALMAVIVA PHONE Kft. – Budapest
Ábrahámné Kiss Szabina ev. – Szeged
Békkert 45 Kft. – Üllés
BIG-WHITE CARGO Kft. – Szeged
BONT-ÁS Bt. – Szeged
Borboláné Dobó Nárcisz Piroska e.v. – Szeged
Dr. Laczi Zoltán e.v. – Makó
Gastro Elite Kft. – Szeged
Kis-Berta Kft. – Ásotthalom

Kovács Autóalkatrész Kft. – Szeged
LM-Four Kft. – Zsombó
Novotic Kft. – Szeged
Pipicz Lajos Tamás e.v. – Szeged
Sehbender Kft. – Szeged
Sil Design Kft. – Szeged
Szalma Tímea ev. – Szeged
SZÍN-FA-LAKK Kft. – Szeged
TibiGipsz Kft. – Szeged
Tronten Kft. – Csongrád
Vajda Hajnalka e.v. – Szeged

Ügyfélszolgálati irodáink nyitvatartása, elérhetőségei

Ügyfélszolgálati irodáink nyitvatartása, elérhetőségei:

Szeged, Párizsi krt. 8–12.

62/554-250

info@csmkik.hu

Hétfő-péntek: 9:00–12:00

Hétfő és szerda: 13:00–16:00

Hódmezővásárhely, Lánca utca 7.

62/653-742

hmvhely@csmkik.hu

Hétfő, szerda: 9:00–12:00, 13:00–16:00

Péntek: 9:00–12:00

Szentes, Budai Nagy Antal utca 6.

30/388-7429

szentes@csmkik.hu

Hétfő, szerda: 9:00–12:00, 13:00–16:00

Péntek: 9:00–12:00

Makó, Deák Ferenc utca 29., fsz. 7.

(bejárat a Pulitzer sétány felől)

30/534-0821

mako@csmkik.hu

Kedd, csütörtök:

13:00–16:00

Péntek: 10:00–12:00

Csongrád, Fő utca 19–21. • 30/402-0578

csongrad@csmkik.hu

Kedd: 9:00–14:00

Csütörtök: 9:00–12:00 13:00–16:00

Mórahalom, István király út 1. 30/792-3910

morahalom@csmkik.hu

Hétfő: 9:00–12:00, 13:00–16:00

Az ügyfélfogadási rend a meghirdetettől eltérhet. Személyes megkeresés előtt aktuális információkról legyenek szívesek tájékozódni

a **csmkik.hu/kapcsolat** oldalon, vagy keresse kollégáinkat e-mailben vagy telefonon.

Az alábbi esetekben kérjük, továbbra is elsősorban telefonon, vagy e-mailben keressék munkatársainkat:

Egyéni vállalkozók tájékoztatása: **tajekoztat@csmkik.hu**, 62/554-250/3-as hívószám

Kamarai nyilvántartásba vétel: **regisztracio@csmkik.hu**, 62/554-250/2-es hívószám

Kérjük Ügyfeleinket, hogy kizárólag egészséges és tünetmentes állapotban látogassák Kamaránk szegedi és képviselői irodáit.

